

GOM-WEST-VLAANDEREN

JAARVERSLAG 1993

In 1993 ging de hoofdaandacht van de GOM-West-Vlaanderen naar de opvolging van de inherzieningstelling van de zes gewestplannen in West-Vlaanderen wat betreft het onderdeel regionale bedrijventerreinen en naar de verdere uitbouw van de gediversifieerde bedrijfsontvangststructuur in de Provincie.

Na de goedkeuring van het voorstel betreffende het arrondissement Kortrijk in 1992 volgde in 1993 de goedkeuring voor de arrondissementen Roeselare-Tielt en Ieper-Poperinge. De voorstellen van de GOM-West-Vlaanderen werden grotendeels weerhouden en de officiële procedure tot omvorming wordt nu afgewerkt. De impasse waarin de streekontwikkeling zich bevond werd doorbroken en in 1994 wordt de goedkeuring verwacht van de voorstellen voor de andere arrondissementen.

Het onderdeel bedrijventerrena van de ontvangststructuur voor ondernemingen in West-Vlaanderen werd verder ontwikkeld met een uitbreiding te Waregem en een nieuwe lange termijnplanning naar aanleiding van het tienjarig bestaan te Wevelgem.

Het bestaande netwerk van doorganggebouwen werd gekonsolideerd en

de voorbereiding van de projecten te Oostende, Brugge en Kortrijk vormen de aanzet van een uitbreiding van het netwerk over gans de provincie.

De grensoverschrijdende samenwerking met Nederland en Frankrijk werd verder ontwikkeld met het operationeel worden van een belangrijk aantal projecten in het kader van de samenwerking binnen de Euregio Scheldemond. De eerste projecten voor de samenwerking met de 'Région Nord-Pas de Calais' werden gerealiseerd.

De laatste projecten in het kader van het Geïntegreerd Actieprogramma voor de Westhoek (GAP) werden praktisch volledig afgewerkt en in het Impulsprogramma voor de regio Oostende-Blankenberge werd in uitvoering van de strategische visie bestemming gegeven aan de beschikbare enveloppe.

Studie, concept en promotie van de economische ontwikkeling

A. Studie, concept van te voeren acties

In 1993 werd de strategie zoals neergelegd in het werk 'West-Vlaanderen 2000: Een strategie voor economische

ontwikkeling' verder als leidraad gebruikt en in konkrete actiepunten vertaald. De nadruk werd gelegd op het optimaal inschakelen van alle elementen voor endogene ontwikkeling en op samenwerking en coördinatie.

Grote aandacht ging naar het operationeel maken van een netwerk van regionale bedrijventerreinen.

Ten aanzien van de subregio's met ontwikkelingsachterstand of een ongunstig verloop werden concepten van verder te zetten of nieuw te ontwikkelen acties uitgewerkt. Met de voltooiing van het Geïntegreerd Actieprogramma voor de Westhoek in het vooruitzicht werden intensief stappen gezet met het oog op de erkenning van de Westhoek als doelstelling 5b-gebied (plattelandsgebied). Op 21 december 1993 leverden deze inspanningen resultaat op met de toekenning door de Europese Commissie van het statuut van 5b-gebied aan Diksmuide, Lo-Reninge, Ieper, Poperinge, Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke, Veurne, Gistel, Oudenburg, Nieuwpoort en delen van Middelkerke, Oostende en Bredene en dit voor een periode van zes jaar.

De strategische visie voor de ontwikkeling van de impulsregio Oostende-Blankenberge werd in bouwstenen omgezet.

Ook op het vlak van de algemene verkeersproblematiek, structuurplanning op provinciaal niveau en andere werd een structurele inbreng geleverd. Een en ander wordt verder aangegeven.

Met het oog op het verdiepen van het inzicht in de problematiek op diverse domeinen en de mogelijkheden van gerichte en adequate acties werden gegevens verzameld en verwerkt. Interrelaties en positionering tegenover andere regio's zijn hierbij belangrijk.

De in herzieningstelling van de gewestplannen van de arrondissementen Kortrijk, Roeselare-Tielt en Ieper-Poperinge, inzake het facet bedrijventerreinen, werd door de Vlaamse Executieve goedgekeurd.

De voorstellen van de GOM-West-Vlaanderen werden hierbij grotendeels weerhouden.

De bedrijfsontvangststructuur in de Provincie werd verder versterkt; het bedrijventerrena te Waregem werd uitgebouwd.

De voorbereiding van doorganggebouwen te Oostende, Brugge en Kortrijk werd gestart.

B. Promotie van investeringen en tewerkstelling

1. Algemeen dienstbetoon aan ondernemingen

a) De GOM-West-Vlaanderen verstrekte in 1993 aan ongeveer 150 bedrijven advies en informatie, vooral met betrekking tot overheidssteun bij investeringen.

Een 25-tal bedrijven waren geïnteresseerd in de steunmogelijkheden voor industrieel onderzoek naar nieuwe producten of processen en in de overheidssteun in het kader van de Vlaamse onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's. Enkele bedrijven werden concreet begeleid bij het indienen van hun aanvraagdossier.

Een aantal bedrijven werden geïnformeerd over de subsidiëringmogelijkheden bij het opzetten van investerings- en samenwerkingsprojecten in Oost-Europa met name in het raam van het Europese programma JOPP (Joint Venture PHARE Program).

Naar aanleiding van het opstarten van een eigen bedrijfsactiviteit werden een 25-tal 'starters' ingelicht over de voorwaarden en verplichtingen, de meest geschikte vennootschapsvorm, de moda-

liteiten van de bedrijvencentra en de specifieke steunmaatregelen voor startende bedrijven.

Ten behoeve van investeerders werden gegevens verstrekt omtrent beschikbare bedrijfsgebouwen, bedrijventerreinen en financieringsmogelijkheden via participatiemaatschappijen.

De GOM-West-Vlaanderen verrichtte ook tussenkomsten bij specifieke problemen van bedrijven zoals herlokalisatie en overname.

b) In de loop van 1993 verspreidde de GOM-West-Vlaanderen twee GOM-Info's naar het bedrijfsleven: Vlaamse overheidssteun voor onderzoek en ontwikkeling; steun voor exportgerichte initiatieven.

De GOM-Info's zijn bedoeld om een beknopt beeld te brengen van wat op een bepaald domein bestaat en voor het bedrijfsleven belangrijk is.

c) Euro Info Center (EIC)

De GOM-West-Vlaanderen treedt eveneens op als antenne van het EIC van de Vlaamse GOM's dat werd opgericht op 13 november 1989. Zo'n EIC is een door de EG erkende en gesteund informatiecentrum dat als taak heeft de bedrijven te informeren en te begeleiden ten aanzien van de EG-problematiek. De EIC's hebben ook een stimu-

lerende rol ten aanzien van het bedrijfsleven vooral dan in verband met de steunmogelijkheden vanuit de EG voor de bedrijven. Deze EIC's beschikken over een omstandige documentatie omtrent de werking van de EG en zijn rechtstreeks verbonden met een aantal EG-databanken. Het EIC van de Vlaamse GOM's heeft een netwerkstructuur waarbij de GOM Oost-Vlaanderen optreedt als centraal kantoor en de andere GOM's functioneren als antennes. De vragen die het bedrijfsleven in 1993 stelde hadden vooral betrekking op de EG-steun in het kader van onderzoeksprogramma's en de specifieke EG-akties ten aanzien van de vroegere Oostbloklanden.

Daarnaast organiseerden de GOM Oost- en West-Vlaanderen in het kader van het EIC gezamenlijk twee seminars omtrent de volgende onderwerpen: Verpakkingsafval in Europa (op 14 oktober 1993 te Gent); EG-Richtlijn, Machineveiligheid (op 6 oktober 1993 te Gent).

d) Het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) Bedrijven die landbouw- of visserijproducten verwerken en/of commercialiseren komen in aanmerking voor steun in het kader van het Europees

Tele-KB-Basic

De Kredietbank maakt automatisch bankieren voor u héél gemakkelijk.

Voor u, ondernemer, is Tele-KB-Basic uitermate geschikt als u:

- dikwijls kleine pakketten binnenlandse overschrijvingen hebt;
- regelmatig de stand van uw rekeningen wilt opvragen;
- geen computerfanaat bent, maar toch automatisch wilt bankieren.

Interesse? Elk KB-kantoor



geeft u graag meer info.

KREDIETBANK. THUIS BIJ DE BANK VAN HIER.

Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL). Deze steun bestaat uit een kapitaalpremie die wordt toegekend bij investeringen in uitbreiding, modernisering, kwaliteitsverbetering, enz.

Het samenstellen van een aanvraag tot steun van het EOGFL is vooral voor KMO's een eerder complexe materie. Daarom helpt de GOM-West-Vlaanderen de KMO's bij deze aangelegenheid. Eventueel stelt de GOM-West-Vlaanderen het volledige dossier op. In 1993 informeerde de GOM-West-Vlaanderen zeven Westvlaamse bedrijven inzake het EOGFL.

In de loop van het jaar werden vier Westvlaamse dossiers goedgekeurd. Het betrof hier investeringen van één melkverwerkend bedrijf en drie vleesverwerkende bedrijven.

2. Projekten in uitvoering van het GAP-Westhoek

Het Geïntegreerd Aktieprogramma (GAP) voor de Westhoek was eind 1993 nagenoeg volledig voltooid. Via het GAP opgevat als een vijfjarenprogramma werd door de Europese Commissie steun voorzien vanwege het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL). Voor de uitvoering van het GAP werden vier komitees opgericht: het EFRO-Komitee, het ESF-Komitee, het Landbouw- en Visserijkomitee en het Stuurkomitee als overkoepelend orgaan. De GOM-West-Vlaanderen nam het sekretariaat waar van deze komitees (uitgezonderd het ESF-Komitee) en kreeg ook het voorzitterschap toegewezen van het Landbouw- en Visserijkomitee.

a) Het EOGFL-luik van het GAP werd reeds in 1991 afgesloten.

b) Voor het ESF-luik van het GAP liep de uitvoering tot eind 1992. Het betreffende Operationeel Programma (OP) en de activiteiten van het ESF-Komitee werden op 1 december 1993 definitief afgesloten. Alle middelen die ter beschikking werden gesteld door de Europese Commissie voor de periode 1990-92 (168.431.143 fr.) werden aangewend en verdeeld onder de diverse partners van het OP, zijnde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), het Ministerie van Onderwijs, de Vormingsinstituten voor kleine en middelgrote onderne-

mingen, de Vrije Technische Instituten en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Administratie Werkgelegenheid). 6.655 kursisten hebben de beroepsopleidingen gevolgd. Dit is bijna 16% meer dan oorspronkelijk geraamd. Uit de ex-post evaluatie van het OP, uitgevoerd door de GOM-West-Vlaanderen, blijkt dat meer dan twee derden van de volledig werkloze kursisten een vol- of deeltijdse job kon verkrijgen. Meer dan een derde van de deeltijds werkende kursisten vond een voltijdse job. De opleidingen blijken ook positieve resultaten af te werpen voor laaggeschoolden, vrouwen en langdurig werklozen.

c) In 1993 werden er twee bijeenkomsten gehouden van het EFRO en het Stuurkomitee (telkens gezamenlijk): op 26 april 1993 te Ieper en op 29 november 1993 te Brugge. De bijeenkomst te Brugge was bovendien de laatste bijeenkomst in het raam van het GAP-Westhoek.

Tijdens deze laatste bijeenkomst van het EFRO- en Stuurkomitee werden de nodige beslissingen genomen waardoor alle EFRO-middelen (verhoogd met de verworven intresten op de EFRO-rekening) werden toegewezen en het Nationaal Programma van Communautair Belang (NPCB) (EFRO-luik van het GAP) binnenkort kan worden afgesloten. 500,6 miljoen fr. EFRO-steun werd toegewezen inzake investeringen, basisinfrastructuur en omgevingsfactoren. Dit bedrag dient nog te worden verhoogd met de verworven intresten en zal volledig worden benut.

In totaal werden in het raam van het NPCB 59 projekten goedgekeurd waarvan eind 1993 reeds 53 projekten waren voltooid. De overige zes projekten zijn praktisch volledig voltooid.

Het GAP heeft een wezenlijke bijdrage geleverd in de noodzakelijke rekonversie van de Westhoek. De geleverde inspanningen moeten evenwel worden gekonsolideerd en verdergezet. De erkenning van de Westhoek als doelstelling 5b-gebied (plattlandsgebied) waardoor terug een beroep kan worden gedaan op EFRO-, ESF- en EOGFL-steun in de periode 1994-99 zal dan ook daadwerkelijk bijdragen tot de verdere ontwikkeling van de Westhoek.

3. Het stimuleringsprogramma voor de impulsregio Oostende-Blankenberge

De impulsregio Oostende-Blankenberge omvat de gemeenten Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blanken-

berge en Zuienkerke. De regio Oostende-Blankenberge kreeg een impulsveloppe van 296,7 miljoen fr. gespreid over de periode 1991-93 toegewezen.

Deze middelen werden aangewend voor de creatie van een attractief kader waarin ondernemersinitiatieven gemakkelijker tot ontplooiing komen. De GOM-West-Vlaanderen legde in overleg met de vertegenwoordigers van de impulsregio, hierbij de nadruk op de totstandbrenging van elementen die, ook nog na afloop van het Impulsprogramma, blijvend tot de verhoging van de regionale aantrekkingskracht bijdragen.

Dit beleid past geheel in het door de GOM-West-Vlaanderen gehanteerde endogene streekontwikkelingsmodel, dat de regionale ontwikkeling via de valorisatie van de interne groeikrachten van de streek wil realiseren.

Deze interne groeikrachten manifesteren zich duidelijk op twee vlakken: het toeristische en het industrieel-commerciële. Van bij de aanpak van het Impulsprogramma werd ernaar gestreefd deze tweeledigheid verder te ontwikkelen en te valoriseren via de realisatie van twee hoofddoelstellingen. Deze zijn de verdere uitbouw van de industriële basis te Oostende en de kwalitatieve vernieuwing van het toeristisch rekreatief apparaat.

Bij de bevordering van de industriële uitbouw werd grote voorrang gegeven aan de dringende renovatie van de Oostendse zeehaven. Gezien de bevoegde instanties voor het havenrenovatieproject reeds de nodige middelen reserveerden, werd vanuit het Impulsprogramma de hoogste prioriteit gegeven aan de uitrusting van de regionale luchthaven met een 30 ha grote luchthavengebonden zone voor inplanting van vliegtuigonderhoudsprojekten, van bedrijven gespecialiseerd in de behandeling van luchtvracht en van luchtvaartgebonden toeleveringsbedrijven. Aandacht ging tevens naar de uitbreiding van het bedrijvencentrum, naar de bouw van een doorgangsgebouwencomplex en naar de uitrusting van bedrijventerreinen te Oostende en te Bredene.

De tweede hoofddoelstelling, namelijk de vernieuwing van het toeristisch rekreatief apparaat werd nagestreefd door de inplanting te Blankenberge van een Sealifecenter, een toeristisch-educatieve attractie die momenteel nog aan onze Kust ontbreekt en die past in de politiek van de prioriteit aan toeristische elkweervoorzieningen.

Nog een derde bijkomende doelstelling betrof het aanmoedigen van de noodzakelijke reconversie in de primaire sektor. In deze krachtlijn pasten projecten zoals de haalbaarheidsstudie inzake aquakultuur, het onderzoek en begeleiding van optimaal bodemgebruik in de landbouw en de bijdrage in de uitbouw van het natuurreservaat Uitkerkse Polder.

Samen met de lopende opleidingsprojecten en de bedrijfsbegeleidende maatregelen, zoals het Impulsfonds en de acties van de technologieagent, vormden deze projecten een evenwichtig samengesteld pakket dat zowel op economisch als sociaal, toeristisch en ekologisch vlak tot de blijvende ontplooiing van de regio Oostende-Blankenberge moet bijdragen.

Tot eind 1993 sloot de GOM-West-Vlaanderen in het kader van het Impulsprogramma Oostende-Blankenberge reeds zestien cofinancieringsovereenkomsten af met diverse projectpromotoren. Deze vertegenwoordigen een globale waarde van 246,4 miljoen fr. Voor eind 1993 betaalde de GOM-West-Vlaanderen voor een totaal van 136,7 miljoen fr. aan voorschotten uit aan de promotoren waarmee reeds overeenkomsten werden afgesloten.

Het betrof volgende zestien projecten:

Wegenaanleg op de zone voor luchtvaartgebonden activiteiten te Oostende. Bouw van de rolbaan op dezelfde zone. Uitbreiding van het Oostendse bedrijvent centrum.

Uitrusting van de industriezone Klokhofstraat te Oostende.

VDAB-opleiding.

Middenstandsvorming door het Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen (VIZO).

Sociaal Atelier voor kansarmen van het OCMW-Middelkerke.

Deelname in het promotiefonds voor de Oostendse luchthaven.

Milieu-Effekt-Rapport luchthaven en Milieu-Audit stad Oostende.

Economische impactstudie havenrenovatie.

Voor- en naschoolse kinderopvang te Oostende.

Uitkerkse Polder te Blankenberge.

Impulsfonds voor bedrijfsbegeleiding. Reconversiemogelijkheden voor de landbouw.

Haalbaarheidsstudie Aquakultuur.

Renovatie van de Blankenbergse Pier.

Voor een drietal projecten werd eind 1993 echter nog steeds gewacht op de

Roomijs

Crème glacée

Eiskrem

Ice cream

Helado de crema



Melkerijstraat 10
B-8920 LANGEMARK

Tel.: 057 / 48 86 01

Fax: 057 / 48 71 82

toelating om co-financieringsovereenkomsten af te sluiten: het betreft de bouw van een doorgangsbouwencomplex, de uitrusting van de ambachtelijke zone Noord-Ede te Bredene en de deelname in het voorlopige havenmanagement te Oostende.

Indien ook deze projecten worden goedgekeurd, dan heeft de hele impulsenveloppe een bestemming gekregen in diverse projecten, waarvan het totale investeringsbedrag 1,3 miljard fr. bedraagt.

Binnen het luik 'specifieke acties' van het Impulsprogramma voorziet het Impulsfonds voor Bedrijfsbegeleiding in een financiële tussenkomst aan KMO's uit het impulsgebied die hun bedrijf door externe konsulenten laten doorlichten met het oog op een meer toekomstgericht beleid.

In de loop van 1993 werden vier aanvraagdossiers goedgekeurd. Het jaar daarvoor waren dat er vijf. De subsidie bedraagt maximum 50% van de studiekosten.

Aanvragen voor betoelaging kunnen nog worden ingediend tot eind 1994.

4. Buitenlandse investeringen

Naast een bevorderen van het eigen ondernemingsdynamisme blijft een promotie van onze streek bij buitenlandse ondernemingen een noodzaak om tot de uitbouw van een evenwichtig industrieel patroon en een maximale tewerkstelling te komen.

Voor de eengemaakte Europese markt van na 1992, de creatie van de economische ruimte met de landen van de Europese Vrijhandels Associatie (EVA) en de marktmogelijkheden in Oost-Europa wekken grote belangstelling vooral bij Amerikaanse, Japanse en Koreaanse bedrijven.

Met het oog op een verdere diversificatie van ons industrieel patroon wordt, in uitvoering van de strategie West-Vlaanderen 2000, de prospectie vooral gericht naar high tech-sektoren waarvoor reeds aanknopingspunten in West-Vlaanderen aanwezig zijn zoals elektronica, taal- en beeldverwerking, robotica en bepaalde biotechnologische ontwikkelingen.

Ook bedrijfssektoren waarvoor nog

geen aanknopingspunten in West-Vlaanderen zijn, maar die in de nabije toekomst een belangrijke plaats zullen innemen zoals telekommunikatie, transport en logistieke systemen, milieu- en medische technologie worden actief bewerkt.

In 1993 werd door de afdeling bedrijfsontwikkeling de nadruk gelegd op de realisatie van twee projecten: de start van een intense prospectiecampagne in Japan en de uitbouw van de prospectie in de 'manufacturing' regio van de USA.

De GOM-West-Vlaanderen nam een Japanner in dienst als investeringsprospektor. De bedoeling is Japanse bedrijven aan te trekken die uitkijken naar een vestiging op de Europese markt en die voor West-Vlaanderen een belangrijke komplementaire aanbrenge kunnen betekenen.

De aangeworven investeringsprospektor, de heer T. Shirafuji, kent West-Vlaanderen goed, gezien hij in de jaren zeventig geruime tijd te Oostende verbleef, waar hij de Japanse vestiging Daikin Europe meehielp opstarten. Hij vervult zijn nieuwe opdracht vanuit zijn thuisbasis in de omgeving van Tokyo.

Tot de opdrachten van de prospektor behoren, naast de prospectie van bedrijven die investeringsprojecten hebben die voor West-Vlaanderen interessante mogelijkheden bieden, tevens de begeleiding van de kandidaatinvesteerders en advies aan de GOM-West-Vlaanderen in verband met haar promotiestrategie.

De samenwerking met een Japanse prospektor betekent een niet te onderschatten versterking van de promotie-inspanningen die de GOM-West-Vlaanderen reeds jarenlang op de markt van het Verre Oosten levert.

In de USA werden seminars ingericht in samenwerking met FIOC (Flanders Investment Office) te Washington, Indianapolis, Philadelphia en Burlington. De nadruk werd gelegd op toelichtingen onder de titel 'Business Opportunities in the heart of the European Community'. Zij namen telkens een halve dag in beslag. Het doel was het bereiken van een geselecteerd publiek van zakenlui die uitkijken naar het ontplooiën van activiteiten in Europa. Bij de organisatie werd ook de samenwerking bekomen van de Amerikaanse dienst voor buitenlandse handel, Amerikaanse en Belgische advocatenkantoren en de bankwereld.

Te Pittsburgh werd deelgenomen aan de 'Europe Business Opportunity Conference', ingericht door de Amerikaan-

se dienst voor Buitenlandse Handel.

Naast het toelichten van aspecten van legale, financiële en kulturele aard in het groeiend Europa werden vooral de unieke mogelijkheden beklemtoond die Vlaanderen als vestigingsplaats in de Europese markt biedt evenals een aantal samenwerkingsmogelijkheden.

De seminars kenden een succes. Heel wat contacten die uit deze seminars voortvloeiden en die tot nieuwe ontwikkelingen in ons bedrijfspatroon kunnen bijdragen, worden nu opgevolgd door de initiatiefnemers.

Talrijk waren de vragen om informatie over de investerings- of samenwerkingsmogelijkheden die via het Flanders Investment Office (FIOC) en haar buitenlandse prospektoren en via de Belgische diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland werden gesteld en waaraan een passend gevolg werd gegeven.

De contacten met Japanse, Amerikaanse en Scandinavische bedrijven uit het verleden, werden opgevolgd in samenwerking met de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in Osa-

ka, Singapore, Boston, San Francisco en Stockholm.

De afdeling bedrijfsontwikkeling besprak in de loop van 1993 diverse projecten met buitenlandse kandidaat-investeerders. Een 18-tal projecten leidden tot een uitgewerkte opvolging. Vijf projecten beoogden vooral een samenwerking met een Westvlaams bedrijf, negen projecten handelden over het bepalen van een geschikte vestigingsplaats voor produktieactiviteiten en bij vier projecten lag de nadruk op distributieactiviteiten. Elf projecten kwamen vanuit de USA, vier projecten uit Japan, één uit Groot-Britannië, één uit Duitsland en één uit Thailand.

C. Technologie

1. Begeleiding van de technologische innovatie

Er werd aan verschillende bedrijven informatie verschaft over de steunmogelijkheden van het IWT (Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onder-

De Brugse Algemene Bouwonderneming

n.v.

Maria van Bourgondiëlaan 29,

8000 Brugge

Tel. (050) 31 41 73



Private, openbare en industriële Bouwwerken

Renovatie- en Restauratiewerken

Vaste meubilering

Schrijnwerk

zoek in de industrie) bij het konstruëren van een prototype. Aan twee van deze bedrijven werd begeleiding gegeven bij het opmaken, het omschrijven en het indienen van het aanvraagdossier voor steun bij het IWT.

Aan een vijftal bedrijven werd informatie verschaft met betrekking tot de problematiek van octrooien. Voor zover nodig werden deze bedrijven doorverwezen naar gespecialiseerde octrooibureaus.

2. Technologische innovatiecel voor Vlaanderen - TIV, gemeenschappelijke cel van de Vlaamse GOM's

De TIV heeft als opdracht de KMO-bedrijven te helpen bij hun zoektocht naar nieuwe produkten en/of produktieprocessen. De begeleiding van het innovatie- en diversifikatieproces van

bedrijven gebeurt op verschillende vlakken welke komplementair zijn. Een ideeëngeneratie houdt in dat het bedrijf met zijn welomschreven profiel wordt gespiegeld aan het ganse industriële spektrum. Het resultaat is een ganse reeks ideeën/opportunities die verder moeten worden uitgewerkt.

Hierbij aansluitend kan een gerichte zoekactie plaatsvinden waarbij deze produkten en/of produktieprocessen wereldwijd worden gezocht om de innovatiestrategie van het bedrijf te helpen realiseren.

De TIV stuurt regelmatig goed geselecteerde technologievoorstellen naar de GOM-West-Vlaanderen. Deze werden in 1993 verstuurd naar 273 bedrijven en hierop kwamen interessante reacties van bedrijven.

Op 21 juni 1993 werd te Oostende een gerichte infonamiddag 'GroeiKan-

sen voor uw bedrijf door innovatie en diversifikatie naar de milieumarkt' georganiseerd. De TIV lichtte tijdens deze namiddag de opportuniteiten in de milieumarkt toe. Een 25-tal bedrijven waren hierop aanwezig.

Op 30 november 1993 werd te Kortrijk een succesvolle infonamiddag 'Innovatie: Het antwoord op de huidige economische recessie' georganiseerd. De TIV toonde aan de hand van concrete en praktische voorbeelden hoe innovatie voor bedrijven de mogelijkheid biedt om een hogere toegevoegde waarde te creëren. Er werden naar aanleiding van deze twee namiddagen verschillende bedrijven bezocht. Deze bezoeken gaven aanleiding tot een aantal interessante opdrachten voor TIV.

Door TIV werd bij 16 bedrijven een grondige analyse van hun innovatiebeleid gerealiseerd.

TIV

Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen vzw Gemeenschappelijke Cel van de Vlaamse GOM's

Als **innoverende KMO** wenst U: een goed produkt, een geschikte partner, een klare kijk op de nieuwste technologische ontwikkelingen, een passende strategie, de juiste informatiekkanalen, een snel resultaat.

TIV: uw rechterhand voor een succesvolle innovatiestrategie

Tot uw beschikking staan:
een multidisciplinair team
jarenlange ervaring in het opsporen van de nieuwste produkten, processen of projekten
toegang tot databanken, instituten, federaties, ...
waar ook ter wereld
een flexibele, uitgeteste methodiek
technologie-monitoring
geleide workshop voor het initiëren van produktideeën

TIV biedt U een volledig gepersonaliseerd programma aan

startbespreking en formulering van uw interesseprofiel
wereldwijde prospectie en kontaktnamen
analyse van de respons
evaluatie van de voorstellen
rapportering van de resultaten
opvolging van de kontakten

De Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen vzw werd opgericht door de vijf Vlaamse GOM's en wordt door hen en de Vlaamse Executieve gesteund.

Kontaktadressen:

GOM-West-Vlaanderen
Baron Ruzettelaan 33, 8310 Brugge-Assebroek
Tel. 050/35.81.31. Fax 050/36.31.86

TIV
Bischoffsheimlaan 25, 1000 Brussel
Tel. 02/219.56.10 - Fax 02/219.82.27

3. Het Westvlaams Ondernemersfonds (WOF)

Het Westvlaams Ondernemersfonds heeft tot doel jonge innovatieve ondernemers in West-Vlaanderen te steunen bij het uitbouwen van hun eigen bedrijf.

De financiële stimulans laat de jonge ondernemers toe om de opstart van hun onderneming vloeiender te laten gebeuren.

Een tiental bedrijven toonden interesse en hebben zich kandidaat gesteld voor het fonds. De jury oordeelde dat geen enkel ingediend dossier aan de vereisten voldeed voor wat het innovatieve aspect betrof. Dit jaar zijn dan ook geen bedrijven gelauwerd.

4. Technisch Management Ondersteuning (TMO)

Begin september 1993 startte de GOM-West-Vlaanderen de vierde jaargang van de discussienamiddagen over technisch management tussen KMO's en grote ondernemingen in West-Vlaanderen. Daarbij wordt kennis overgedragen en inzicht gegeven in de nieuwe technologie-trends: de strengere marktvereisten gesteld aan produkt en proces, de noodzakelijke techniciteit en flexibiliteit in het productiegebeuren en het tijdig invoeren van informatieverwerking en telecommunicatie.

Voor de jaargang 1993-94 zijn er 28 KMO's ingeschreven. Te onderstrepen is dat deze KMO's waren aanbevolen en tot deelneming waren aangezet door de KMO-bedrijfsleiders die de eerste drie jaargangen hadden gevolgd. Hieruit mag worden afgeleid dat de discussienamiddagen tussen KMO's en grote ondernemingen een succesformule is en blijft.

De 28 deelnemende KMO's zijn ook dit jaar ingedeeld in vier groepen van zeven KMO's en twee grote bedrijven. Per groep zijn zes discussienamiddagen voorzien. De jaargang loopt van september 1993 tot april 1994.

In overleg met de afgevaardigden van de grote bedrijven en rekening houdend met de resultaten van de vorige jaargangen werden een 40-tal thema's uitgewerkt die in een bepaalde volgorde de nieuwe technologietrends behandelen. Er zijn geen theoretische uiteenzettingen. Wel worden praktijkervaringen toegelicht, daarover wordt gediscussieerd en er worden praktische adviezen geformuleerd. Dit alles geschiedt in een ongedwongen en informele sfeer, waarbij elke KMO-bedrijfsleider vanuit zijn ach-

tergrond, zijn inzicht en zijn ervaring aan de discussie deelneemt en informerende vragen stelt. Hierbij treedt de GOM-verantwoordelijke op als koördinator, motivator en gespreksleider. Hij geeft desgevallend ook assistentie aan die KMO's die dat wensen om hun problemen mee te helpen definiëren en te formuleren.

Verder werden in de loop van 1993 een twintigtal KMO's bezocht waarbij advies werd gegeven over het produkt en het betreffende proces, over diversiteit en logistiek, over lay-out en doorlooptijden, over procesbeheersing en tussenvoorraden, over Computer Aided Design (CAD) en informatisering, over kwaliteitszorg en motivatie en over organisatie en managementopvolging.

5. Biotechnologie

De inspanningen van de GOM-West-Vlaanderen om de resultaten van het biotechnologisch onderzoek te vertalen naar toepassingen in het bedrijfsleven en om de samenwerking industrie-research in dit domein te stimuleren werden ook in 1993 verdergezet en gekoncretiseerd in diverse initiatieven.

a) *Forum for Applied Biotechnology*

In samenwerking met de Fakulteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen van de Gentse Universiteit werd op 30 september en 1 oktober 1993 in het Pand te Gent het zevende 'Forum for Applied Biotechnology' (FAB) georganiseerd. Bij de zevende editie werd verder de klemtoon gelegd op de internationale uitbouw van dit platform waar wetenschappers, beleidsmensen en industriëlen elkaar ontmoeten om de nieuwe evoluties in dit onderzoeksdomein en de potentiële toepassingsmogelijkheden te evalueren. De parallele sessies hadden betrekking op de milieubiotechnologie, de toepassingen in de voeding en de veevoeding, de industriële biotechnologie en de mariene biotechnologie. Nieuwe onderwerpen die aan bod kwamen betroffen de clean-room technologie en de biodegradeerbare plastics. Meer dan 325 deelnemers uit een 25-tal landen werden geregistreerd. Parallel met dit Forum vond een tentoonstelling plaats waarop elf bedrijven nieuw ontwikkelde apparatuur voorstelden.

Als satelliet aan dit Forum werden twee workshops georganiseerd omtrent 'Modelling, Monitoring and Control of

Wastewater Treatment Processes' en 'Non-radioactief detection systems'. Beide workshops werden bijgewoond door ongeveer 80 deelnemers.

b) *Infonamiddag clean-room technologie en biodegradeerbare plastics: nieuwe toepassingen, ook voor KMO'S*

Als verlengstuk aan het FAB werd op 16 december 1993 te Brugge een infonamiddag gehouden voor KMO's in de voedingssector, de kunststoffenindustrie en de farmacie. Hierbij werd een overzicht gegeven van de potentiële toepassingsmogelijkheden die zich aandienen in de domeinen van de clean-room technologie en van de biodegradeerbare kunststoffen evenals van de verhoogde toegevoegde waarde die deze toepassingen voor KMO's voor gevolg kunnen hebben.

c) *Andere akties*

De biotech-mailinglist met bedrijven en researchinstellingen zowel in binnen- als buitenland werd verder geaktualiseerd en uitgebreid. Het bestand omvat thans meer dan 4.500 adressen.

In het kader van het F1-project Eupro regio Scheldemond dat de technologische potentie van de Schelderegio bij een groter publiek bekend wil maken en de grensoverschrijdende samenwerking wil versterken, werden voorbereidingen getroffen voor het opmaken van een technologiewijzer en een inventarisatie van bedrijven uit de regio die actief zijn in het domein van de biotechnologie en aanverwante domeinen.

De GOM-West-Vlaanderen is verder vertegenwoordigd in het genootschap Biotechnologie van het Technologisch Instituut van de Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging. Dit genootschap organiseerde in 1993 cursussen, voordrachten en studiedagen rond actuele thema's in de biotechnologie.

D. *Informatie en adviesverstrekking door de energiecel*

De Energiecel is in de opdrachtfunctie van de GOM-West-Vlaanderen gestuurd. Haar taak bestaat erin de bedrijven te sensibiliseren om Rationeel Energiegebruik (REG) in hun investeringsbeslissingen en hun dagelijkse werking te implementeren.

Het dienstenpakket van de Energiecel bestaat vooral uit het voorlichten en adviseren op technisch vlak van de mo-

gelijke energiebesparingen die haalbaar zijn in een welbepaalde kontekst van een bedrijf. Hieronder worden de afzonderlijke technieken van verwarming, ventilatie, verlichting en isolatie verstaan. Ook procesgerichte energiebesparingsmogelijkheden zoals warmterekuperatie, efficiëntere elektromotoren, frequentiesturing van pompen en ventilatoren en specifieke technologieën komen aan bod.

Daarnaast is het voorlichten van de steunmaatregelen van de Vlaamse Overheid voor Energiebesparende investeringen en het begeleiden van de aanvraagdossiers hiervoor een belangrijke taak.

In het tweede werkingsjaar van de Energiecel zijn vooral KMO-bedrijven gekontakteerd. Ook enkele grote ondernemingen deden een beroep op het dienstenpakket van de Energiecel. In het totaal zijn een zestigtal bedrijven bezocht.

Ook werd in het kader van een opleidingsprogramma van twee Westvlaamse distributiemaatschappijen voor gemeentelijke energieverantwoordelijken toelichting gegeven over de subsidiëringmogelijkheden voor scholen, medische en paramedische instellingen.

De veelvuldige contacten met de distributiemaatschappijen hebben betrekking op mogelijke investeringen in warmte/krachtkoppeling (WKK) als ook wanneer bedrijven om ecologische redenen wensen over te schakelen op aardgas.

In het kader van specifieke energiedemonstratieprojecten van de Vlaamse Overheid, heeft de Energiecel drie aanvraagdossiers begeleid. Het betreft een WKK-demoprojekt in de voedingssector gekombineerd met de productie van biogas uit het afvalwater. Een relighting-projekt in de tertiaire sektor en een termische zonneënergie-installatie van een gebouw.

E. Exportpromotie

1. Groepsstands op buitenlandse vakbeurzen

Met de organisatie van groepsstands op buitenlandse vakbeurzen beogen de Vlaamse GOM's een grotere aanwezigheid van Vlaamse KMO's op deze internationale manifestaties. Deze groepsstands zijn zo gekoncipieerd dat aan de KMO's een kant-en-klare stand wordt aangeboden zodat ze zich niet hoeven te bekommeren om de praktische beslommingen van een beursdeeln-

me maar zich maximaal kunnen concentreren op de praktische aspecten ervan. In 1993 waren er groepsstands van de Vlaamse GOM's op de volgende internationale vakbeurzen.

a) *Bouwbeurs te Utrecht* (6-13 februari 1993)

Deze vakbeurs voor bouwmaterialen is voor de Vlaamse bedrijven in deze sector een goede toegang tot een nabije markt. De organisatie van een groepsstand op deze vakbeurs is dan ook telkens weer een succes. Voor de editie 1993 waren er 15 deelnemers.

b) *Interpack te Dusseldorf* (6-12 mei 1993)

Ook op deze belangrijkste Europese verpakkingsbeurs hebben de Vlaamse GOM's reeds enkele keren een groepsstand georganiseerd telkens in samenwerking met de federatie van de verpakkingsbedrijven. In 1993 telde deze stand acht Vlaamse bedrijven.

c) *Internationale jaarbeurs Brno* (15-21 september 1993)

Gezien de economische ontwikkelingen in Centraal Europa achtten de GOM's het interessant ook daar een groepsstand te organiseren. Op de stand te Brno waren negen Vlaamse bedrijven vertegenwoordigd.

d) *Anuga te Köln* (9-14 oktober 1993)

Sedert enkele jaren organiseren de Vlaamse GOM's een groepsstand op Anuga te Köln respectievelijk Sial te Parijs. Beide internationale vakbeurzen die alterneren zijn onbetwistbaar de belangrijkste organisaties voor wie wil doorbreken op de Europese voedingsmarkt. De GOM-stand op Anuga telde in 1993 zes deelnemers.

2. Export Management Ondersteuning (EMO)

Steunend op de vaststelling dat, voor de KMO's, een goede exportpolitiek een belangrijke voorwaarde is voor de groei van het bedrijf organiseert de GOM-West-Vlaanderen sedert drie jaar een discussiecyclus rond de exportproblematiek voor KMO's.

Gedurende deze cyclus worden de KMO's gekonfronteerd met een begeleidingsgroep die bestaat uit expertspecialisten van grote Westvlaamse bedrij-

ven. Gedurende een beperkt aantal sessies komen exportproblemen ter discussie zoals marktonderzoek, marketing, betalingstechnieken en verkoopspolitiek. Ook worden specifieke exportmarkten besproken, namelijk Duitsland, Nederland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Oostbloklanden. Voor bepaalde thema's komen bijkomende specialisten de begeleidingsgroep versterken.

Het tweede EMO-programma dat zeven sessies omvatte eindigde in mei 1993 en telde 21 deelnemende KMO's.

Het derde EMO-programma loopt van 9 december 1993 tot 28 april 1994. Op suggestie van de deelnemers werden enige aanpassingen aangebracht. Er nemen 29 KMO's aan deel.

3. Europarteneriat

De GOM-West-Vlaanderen participeerde in 1993 eveneens aan de Europarteneriatinitiatieven van de EG. Dit zijn contactdagen georganiseerd door de EG waarop een aantal bedrijven uit een specifieke regio samenwerkingsvoorstellen kunnen formuleren ten aanzien van bedrijven uit alle EG-landen. De werking van de Vlaamse bedrijven gebeurt door de Vlaamse GOM's in coördinatie door de GOM Vlaams-Brabant.

In 1993 waren er twee organisaties van Europarteneriat, namelijk van 17 tot en met 18 juni 1993 te Lille en van 13 tot en met 14 december 1993 te Glasgow. Vooral de organisatie te Lille was vanuit Westvlaams standpunt een groot succes: liefst 25 Westvlaamse bedrijven (op een totaal van 96 Vlaamse inschrijvingen) namen er aan deel. De nabijheid van Lille en de grote belangstelling die in onze provincie bestaat voor Noord-Frankrijk zijn uiteraard de oorzaak van dit succes.

Het Europarteneriat-initiatief te Glasgow sprak onze bedrijven duidelijk minder aan. Slechts twee Westvlaamse ondernemingen schreven er zich voor in.

F. Toelevering

De promotie van de toeleveringsactiviteit is sinds lang een van de aktiepunten van de GOM-West-Vlaanderen. De akties zijn er vooral op gericht structuren te creëren waarin een gemakkelijk contact ontstaat tussen uitbesteders en toeleveringsbedrijven.

In 1993 ging de aandacht vooral naar de volgende initiatieven.

1. De toeleveringsdatabank

De GOM-West-Vlaanderen beschikt over een gegevensbank waarin de toeleveringsmogelijkheden van de Vlaamse bedrijven uit de sectoren metaal, kunststof en rubber en elektrotechniek zijn opgenomen. Deze gegevens zijn verwerkt op basis van een nomenclatuur die werd opgesteld door de EG en staan gratis ter beschikking van bedrijven die een toeleveringsbedrijf zoeken. Deze databank wordt permanent bijgehouden en omvat thans 1.100 Vlaamse bedrijven waarvan een kleine 400 uit West-Vlaanderen.

2. De toeleveringsgidsen

Deze toeleveringsgidsen worden gezamenlijk verspreid door de vijf Vlaamse GOM's. Ze bevatten een volledig overzicht van de toeleveringsmogelijkheden van de Vlaamse bedrijven, gerangschikt volgens de Europese nomenclatuur en zijn als dusdanig erg handige instrumenten voor een uitbesteder bij het zoeken naar een goede toeleverancier. Deze gidsen zijn viertalig en worden uitgegeven

per sektor (metaal, kunststof en rubber en elektrotechniek). Op regelmatige tijdstippen wordt een herwerkte versie uitgegeven. In 1993 was dit het geval voor de sektor elektrotechniek.

3. Toeleveren vandaag

Toeleveren Vandaag is een tijdschrift dat viermaal per jaar verschijnt en gezamenlijk uitgegeven wordt door de vijf Vlaamse GOM's. De inhoud bestaat vooral uit aanbiedingen van Vlaamse toeleveringsbedrijven en uit bedrijfsreportages waarin de toeleveringsmogelijkheden van Vlaamse bedrijven uitvoerig worden beschreven. Daarnaast zijn er artikelen van meer algemene aard over de toeleveringsproblematiek en over belangrijke initiatieven in deze sector. In 1993 omvatte Toeleveren Vandaag ongeveer 215 aanbiedingen waarvan een 70-tal uit West-Vlaanderen. Er verschenen 26 bedrijfsreportages waarvan drie uit West-Vlaanderen. De oplage van Toeleveren Vandaag belooft 6.000 exemplaren die gratis worden verstuurd naar alle Vlaamse bedrijven met meer dan tien werknemers.

4. Groepsstands op toeleveringsvakbeurzen

Deelnemen aan een internationale vakbeurs is voor een Vlaams toeleveringsbedrijf de beste methode om door te breken op de internationale markt. Daarom organiseerden de Vlaamse GOM's groepsstands voor KMO's op de belangrijkste internationale toeleveringsvakbeurzen in West-Europa. In 1993 was dit het geval op **Interzum** van 14 tot en met 18 mei 1993 te Köln.

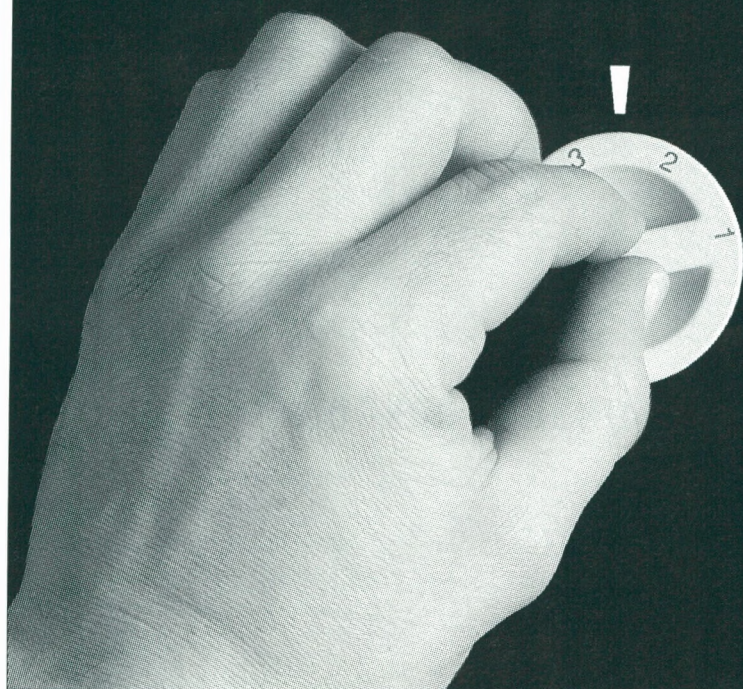
Interzum is de grootste Europese vakbeurs voor meubeltoebehoren en binnenhuisinrichting vooral belangrijk voor bedrijven die wensen uit te voeren naar Duitsland. De stand op Interzum telde elf deelnemers.

G. Milieuzorg

1. Informatie- en adviesverstrekking via de milieucel

In het kader van de opdrachtfunctie van de GOM's is sinds medio 1991 een Milieucel operationeel die advies en begeleiding in het domein van de Milieuwet-

Wij steken ook energie in een goed-geregelde service.



Dat wij resoluut een rationeel energiegebruik verdedigen, is iets wat u dagelijks ervaart. Maar wist u ook dat u bij ons altijd kunt aankloppen met al uw vragen over energie? Stel uw vragen, want onze adviezen en service zijn volledig gratis. Contacteer ons op onderstaande adressen.

GASELWEST
Rijselestraat 57 - 8500 Kortrijk - Tel. 056/36 92 11

IMEWO
F. Roosevelaan 1 - 9000 Gent - Tel. 09/235 96 58



GASELWEST



IMEWO

Verstand van energie. Gevoel voor service.

ELECTRABEL verzorgt als privé-partner de dienstverlening in opdracht van de intercommunales GASELWEST en IMEWO.

geving en de Milieuzorg verstrekt aan KMO's. In 1993 deden nagenoeg 100 KMO's een beroep op de Milieucel.

Een groot deel van de tussenkomsten had betrekking op wetgevend advies en begeleiding bij het opmaken van Milieuvergunningsaanvragen. Ook de vergunningsvoorwaarden en de eventuele implicaties hiervan op de bedrijfsvoering worden daarbij nagegaan. De Vlare II-reglementering werd immers operationeel op 1 januari 1993.

Problemen betreffende de milieuvergunning stelden zich voor enkele bedrijven omwille van het niet gevestigd zijn op een geëigende zone volgens het Gewestplan.

Ook over de bouwvergunning, de grondwaterwinningsvergunning en de vergunning voor de kaptatie van oppervlaktewater werden inlichtingen verstrekt omtrent de inhoud van de wettelijke bepalingen en omtrent de te volgen procedure. Verder werden enkele buitenlandse kandidaatinvesteerders geïnformeerd over de milieuwetgeving en de vergunningenproblematiek in Vlaanderen.

Enkele bedrijven werden begeleid bij het instellen van een beroepsprocedure

tegen de uitspraak betreffende hun vergunningsaanvraag.

Advies en begeleiding met betrekking tot milieusubsidiereglementeringen vormde een tweede hoofdlijn van tussenkomsten door de Milieucel. Diverse bedrijven werden attent gemaakt op de bijkomende expansiesteun (in het kader van het ekologiecriterium) waarop zij kunnen aanspraak maken voor bepaalde milieu-investeringen. Een tiental bedrijven werden daadwerkelijk begeleid bij het opmaken en argumenteren van hun aanvraagdossier.

Verder werd informatie verstrekt in verband met de mogelijkheden en de procedure voor het bekomen van subsidies voor onderzoek en voor pilootprojecten, dit zowel via Vlaamse als Europese programma's. Zowel de nationale koördinatoren van het EG-programma CRAFT als die voor het MINT-programma deden een beroep op de GOM-Milieucel om potentiële kandidaten voor hun programma over te maken.

Meerdere bedrijven werden geïnformeerd omtrent geschikte milieutechnologieën en zonodig doorverwezen naar aanbieders van milieutechnologie of naar adviesbureaus. Hiertoe worden de

ontwikkelingen op de milieutechnologiemarkt van nabij gevolgd via deelname aan studiedagen en technische beurzen, door rechtstreekse contacten met bedrijven en door opvolging van de literatuur ter zake.

De databestanden met informatie van consultancybedrijven enerzijds en van technologieleveranciers anderzijds werden verder uitgebreid en geactualiseerd. De Milieucel van de GOM-West-Vlaanderen begeleidde in 1993 diverse bedrijven bij de ontwikkeling en het op de markt brengen van nieuwe milieuvriendelijke produkten. Vier bedrijven lieten nagaan in hoeverre de milieuwetgeving de marktkansen van hun produkt zou kunnen ondersteunen. Tevens werd deze bedrijven de weg gewezen naar de milieuvakpers om aan hun produkt meer bekendheid te geven.

Andere topics waarrond door de Milieucel geregeld informatie werd verstrekt betroffen de heffingen op afval en afvalwater, de wettelijke bepalingen en de procedure voor het opstellen en indienen van het emissiejaarverslag, de bepalingen omtrent het bekomen van de herlokalisatiepremie en de mogelijkheden voor verwerking of verwijdering



Kent u dat alles-is-mogelijk gevoel?

Een stevig uurtje joggen, uw grenzen verleggen, dat is het einde. Op zo'n moment gelooft u honderd procent in uzelf, voelt u waar het echt op aankomt.

CERA pakt uw bankzaken net zo enthousiast aan. Met alle middelen. Open en hartelijk. Wij luisteren naar uw wensen, praten alles

in het volste vertrouwen met u door, helpen u bij het realiseren van uw plannen.

Loop eens langs bij het CERA-bankkantoor in uw buurt. Wij zijn open wanneer u vrij bent. Zelfs op vrijdagavond of zaterdag-

morgen. U vindt bij ons medewerkers die net zo hard in uw projecten geloven als uzelf. Die voor u de nodige financiële ruimte scheppen. Want CERA doet er alles aan om dat alles-is-mogelijk gevoel waar te maken.

R U I M T E I N J E B A N K Z A K E N .



van afvalstoffen via erkende verwerpers en vergunde inrichtingen.

Informatiebrochures omtrent de ver-
eiste vergunningen en subsidiemogelijk-
heden werden geaktualiseerd.

De milieufdeling van de GOM-West-
Vlaanderen koördineert daarenboven de
gemeenschappelijke akties van de Mi-
lieucellen van de vijf Gewestelijke Ont-
wikkelingsmaatschappijen. Naast over-
leg met diverse overheidsbesturen zo-
als Aminal Vergunningen, VMM en
OVAM vonden gemeenschappelijke
kontakten plaats met de SERV, met het
projektteam van PROZA, met het
IWT, met de Stichting Technologie
Vlaanderen, met de VLAR en met
verschillende bedrijven uit de milieu-
sektor.

Een gemeenschappelijk initiatief van
de vijf Milieucellen betrof de opstelling
van een Milieuzelftest voor bedrijven.
Deze test bestaat uit een vragenlijst die
bedrijfsverantwoordelijken helpt een in-
zicht te verkrijgen in voor het bedrijf
milieurelevante gegevens. Daarbij wordt
de vergunningssituatie van het bedrijf
geëvalueerd en wordt nagegaan of het
bedrijf aan de opgelegde vergunnings-
voorwaarden voldoet. Ook de betaalde
milieuheffingen worden geanalyseerd.
Na invulling van de vragenlijst worden
de antwoorden besproken met de mi-
lieukonsulent van de GOM waarbij de
knelpunten worden geëvalueerd en mo-
gelijke akties of maatregelen worden
voorgesteld. De Milieuzelftest werd
voorgesteld ter gelegenheid van IFEST.

2. Andere ekologische dienstverlening

De Milieufdeling van de GOM-West-
Vlaanderen trad opnieuw regelmatig op
als bemiddelaar tussen bedrijfsleven en
overheid. Om de verdere exploitatie van
de bedrijven veilig te stellen werd daar-
bij gezocht naar maatregelen om de mi-
lieuhinder te reduceren, die zowel uit
milieuhygiënisch als uit economisch
oogpunt te verzoenen waren.

De nieuwe beleidsvisie dat grotere be-
drijven op korte termijn moeten wor-
den afgekoppeld van de rioolwaterzui-
veringsstations en dienen over te gaan
tot het zelf zuiveren van hun afvalwa-
ter konfronteert deze bedrijven in veel
gevallen met het probleem van het vin-
den van een geschikte lozingsplaats voor
het effluent van hun waterzuivering en
het voldoen aan normen die mee wor-
den bepaald door de opgelegde kwali-
teitsdoelstellingen van het oppervlakte-
water. Voor twee grote bedrijven uit de

provincie werd in overleg met het
Kabinet van de Vlaamse Minister van
Leefmilieu en de bevoegde overheids-
diensten naar een geschikte oplossing
gezocht.

Voor een drietal bedrijven waarvan de
vestiging of de uitbreiding van hun ak-
tiviteiten omwille van de aard of om-
wille van de lokatie problemen kon
opleveren werd voorafgaandelijk een
overleg georganiseerd met alle bij de
vergunningprocedure betrokken instel-
lingen. Aldus kon het initiatief worden
toegelicht en kon door het bedrijf on-
middellijk worden ingespeeld op ver-
eisten die vanuit de overheid worden
opgelegd.

3. Organizatie infodagen

a) *Milieutechnologie Scheldemond*

In het kader van het Euregioprojekt
Scheldemond werd op 11 februari 1993
in Cadzand een 'Bijeenkomst Milieu-
technologie' georganiseerd, met het oog
op het stimuleren van de grensover-
schrijdende samenwerking. Bij deze ge-
legenheid werd ook de ontworpen
Technologiewijzer Milieutechnologie
voorgesteld. Dit is een inventaris waar-
in nagenoeg alle bedrijven en advies-
bureaus uit de regio Oost- en West-
Vlaanderen en Zeeland zijn opgenomen.
Ongeveer 90 deelnemers meldten zich
aan.

b) *Milieukontaktdag afvalwater*

Op 3 juni 1993 ging te Kortrijk de Kon-
taktdag Afvalwater door. Naast een le-
zinggedeelte waarin toelichting werd
verstrekkt over de recente evoluties op
gebied van reglementering, heffingen en
technologie vond aansluitend een kon-
taktheurs plaats waarop 26 bedrijven
hun produkten en diensten met betrek-
king tot de afvalwaterproblematiek
konden voorstellen. Zowat 125 deelne-
mers werden geregistreerd.

c) *Infodag emissiejaarverslag*

Op 1 december 1993 werd in samenwer-
king met de Vlaamse Milieu Maatschap-
pij een infodag gehouden omtrent het
Emissiejaarverslag. Ook hierbij werd
het lezinggedeelte aangevuld met een
kleine bedrijfsbeurs waarop 15 consul-
tancybedrijven hun dienstenpakket met
betrekking tot het emissiejaarverslag
konden toelichten. De infodag werd bij-
gewoond door 120 deelnemers.

4. Ifest

Van 19 tot 22 december 1993 ging in
Flanders Expo te Gent de Milieutech-
nologiebeurs Ifest door. De GOM-
West-Vlaanderen maakt deel uit van de
adviesraad van deze beurs.

In samenwerking met de vijf Milieu-
cellen van de GOM's en onder koördi-
natie van de GOM-West-Vlaanderen
werd hierbij een startersdorp opgezet
waaraan 11 startende ondernemingen
deelnamen waarvan twee uit West-
Vlaanderen. De GOM-Milieucellen na-
men in het startersdorp eveneens een
modulestand in, waarbij de aandacht
werd gevestigd op de nieuw ontworpen
'Milieuzelftest voor Bedrijven'.

In het tijdschrift 'West-Vlaanderen
Werkt' werd naar aanleiding van Ifest
een bijdrage verzorgd waarin 32 West-
vlaamse bedrijven die aan Ifest deelna-
men hun produktengamma voorstellen.

5. Afvalproduktie en -verwerking in West-Vlaanderen

In opdracht van de Bestendige Deputa-
tie werd een uitvoerige studie gemaakt
omtrent 'Afvalproduktie en -verwer-
king in West-Vlaanderen; Evaluatie van
de aktuele situatie en prognose naar het
jaar 2000'.

De studie behandelt de evolutie van
de produktie en de verwerking van huis-
houdelijke, industriële en bijzondere
afvalstoffen in de provincie. Een over-
zicht wordt gegeven van de voor-
naamste knelpunten waarbij zowel be-
leidsmatige aspecten als het tekort aan
verwerkingskapaciteit aan bod komt. In
de studie worden tenslotte enkele aan-
bevelingen voor oplossingen aange-
voerd. Deze studie werd verspreid en
besproken met diverse instellingen, in-
terkommunales en bedrijven die bij de
problematiek betrokken zijn.

De GOM-West-Vlaanderen verleende
haar medewerking aan de begeleidings-
kommissie die werd opgericht in ver-
band met de problematiek van de Ver-
brandingsoven van IVIO te Izegem.
Ook na de sluiting van de oven werd
verder gezocht naar oplossingen voor de
afvalproblematiek in het werkingsge-
bied.

Samen met verschillende interkom-
munales werd gezocht naar oplossingen
om de piekaanvoer van huishoudelijk
afval tijdens de zomerperiode, als gevolg
van de seizoensaktiviteit in de kust-
streek en de sluiting van de oven van
IVIO, optimaal te verwerken.

6. Mestproblematiek en mestverwerking

De mestoverschotten blijven voor de provincie een acuut probleem dat in 1993 verscherpt onder de aandacht werd gebracht door het verschijnen van het Mestactieplan (MAP). Dit plan werd grondig geanalyseerd. In opdracht van de Raad van Bestuur van de GOM-West-Vlaanderen werd een studie gemaakt waarin de impact van het Mestactieplan op de verdere ontwikkeling van de veeteeltsector in West-Vlaanderen werd onderzocht. Naast bespreking van de evolutie van de varkensstapel en een schets van het economisch belang van de varkensproduktiekolom voor de provincie, werd vervolgens de impact van de diverse beleidspunten uit het MAP voor de provincie besproken. Ook de gevolgen van de uitvoering van het MAP op de tewerkstelling in de provincie kwamen aan bod.

Met verschillende bedrijven en met diverse instellingen die bij de problematiek van de mestoverschotten betrokken zijn, werden besprekingen gevoerd omtrent de realisatie van zowel kleinschalige als grootschalige mestverwerkingsprojecten. De kostprijs doch vooral het gebrek aan bedrijfszekerheid dat door de overheid en het vergunningenbeleid aan potentiële investeerders wordt geboden, zijn er mede oorzaak van dat nog steeds geen concrete realisaties worden uitgevoerd.

7. Medewerking aan initiatieven en researchactiviteiten

a) *Studiesyndikaat Seafarming*

De activiteiten van het Studiesyndikaat werden opnieuw opgestart naar aanleiding van de geplande werkzaamheden ter renovatie van het Oosterstaketsel te Nieuwpoort. De vroegere bezwaren om hier een project van mosselkweek te realiseren hadden deels te maken met de bedenkelijke kwaliteit van het zee-water in dit gebied. Als gevolg van saneringswerken en de verdere uitbouw van waterzuiveringsinfrastructuur zou dit bezwaar op korte termijn grotendeels moeten achterhaald zijn. Over de integratie van mosselkweekcontainers in het staketsel dient een beslissing te worden genomen vooraleer de renovatiewerken worden opgestart. Naast de oorspronkelijke partners van het Studiedyndikaat, namelijk de NIM, Haecon nv

en de GOM-West-Vlaanderen, werden thans ook de Dienst der Kusthavens, het Rijksstation voor Zeevisserij, het Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek en Pieters Visbedrijf nv bij de besprekingen betrokken. Tijdens enkele vergaderingen werd de haalbaarheid van het project voor diverse scenario's besproken en werden de hygiënische en milieuparameters geëvalueerd. Ook alternatieven voor mosselkweek kwamen aan bod. Begin 1994 zou een definitieve beslissing worden genomen.

b) *Adviesraad omgeving, Charter 99*

De Milieuafdeling van de GOM-West-Vlaanderen verleende zijn volledige medewerking aan de opzet, de inhoud en de uitwerking van de Milieuverklaring van Charter 99. Deze Milieuverklaring brengt bedrijven samen die op vrijwillige basis tien milieudoelstellingen onderschrijven. Deze doelstellingen zijn sektoroverschrijdend en houden rekening met de specifieke situatie van het milieu en de ruimtelijke kenmerken in de regio Zuid-West-Vlaanderen. Zij richten zich naar een rationeel gebruik

van water en energie, het beperken van verpakkingsafval, het stimuleren van afvalpreventie en -re recuperatie, de beperking van luchtverontreiniging en lawaai- en geurhinder, de landschappelijke integratie van bedrijfsgebouwen, het streven naar een goede nabuurschap met omwonenden en het integreren van de milieuzorg in het bedrijfsbeleid.

Met dit initiatief beoogt men bedrijven ertoe aan te zetten om een actief milieubeleid te voeren. Tevens worden bedrijven die effectief milieumaatregelen treffen ook geregeld in de kijker gesteld door een positieve ruchtbaarheid te geven aan geleverde inspanningen ter zake.

In eerste instantie werd deze Milieuverklaring ondertekend door twintig bedrijven. Ondertussen lopen opnieuw diverse aanvragen tot ondertekening.

De Milieuafdeling van de GOM-West-Vlaanderen coördineert en zit de Evaluatiecommissie van de Milieuverklaring voor. Deze commissie beslist over de toelating tot ondertekening van de Milieuverklaring en over de uitreiking van het jaarlijkse Logo dat wordt verleend op basis van het gevoerde milieu-

Patrick Vanherpe & Partners pvba

v.h. Paul Houdmont
Verzekeringmakelaars

In dienst van U die zekerheid wenst op een vlak waar de techniciteit en complexiteit met de dag groter worden. Mede door onze onafhankelijke positie kunnen wij steeds de voor U voordeligste voorwaarden selecteren. Alle verzekeringen met afzonderlijke dienst industriële risico's. Raadpleeg ons ook voor vrijblijvend advies inzake hypothecaire leningen.

Pres. Rooseveltplein 2, bus 2
8500 Kortrijk, tel. (056) 22 08 72

beleid en van de concrete realisaties die werden uitgevoerd. In het kader van het actieplan van de Adviesraad Omgeving van Charter 99 verleende de GOM-West-Vlaanderen haar medewerking aan het overleg tussen de Gemeentelijke Milieumambtenaren en het Bestuur Milieuvergunningen van Aminor. Door dit overleg beoogt men verschillende interpretaties omtrent de toepassing van het vergunningenbeleid tussen gemeenten onderling tegen te gaan.

c) *Milieu- en natuurrapport Vlaanderen (MIRA)*

Het MIRA-project is een initiatief van de Vlaamse Minister voor Leefmilieu om een eerste omvattend milieu- en natuurrapport voor Vlaanderen op te stellen tegen 31 mei 1994. Dit rapport zou als basis dienen om het Milieubeleid wetenschappelijk te onderbouwen, het maatschappelijk draagvlak te versterken en de Vlaamse kennisbasis af te stemmen op internationale standaarden. De Milieuafdeling van de GOM begeleidt de thema's 'Afstoffen' en 'Vermesting'.

d) *Provinciaal Centrum Landbouw en Milieu (PROCLAM)*

De GOM-West-Vlaanderen verleende haar medewerking aan het initiatief van de Provinciale Landbouwkamer van West-Vlaanderen om een overlegplatform te creëren gericht op de coördinatie van onderzoek inzake landbouw en milieu evenals op informatieverstrekking en voorlichting naar de land- en tuinbouw, de natuurverenigingen en de publieke opinie.

De officiële oprichting van PROCLAM vond plaats op 23 juni 1993. De GOM-West-Vlaanderen zetelt in de Raad van Bestuur van het Centrum. De eerste initiatieven van PROCLAM betreffen kleinschalige waterzuivering op landbouwbedrijven en integratie van landbouwbedrijven in het landschap.

e) *Studiecentrum voor water*

De GOM-West-Vlaanderen zetelt namens de Provincie in de Raad van Bestuur van het Studiecentrum voor Water (SVW). Naast vertegenwoordiging in de beleidsstructuur wordt verder actief deelgenomen aan de werkgroepen 'Waterbeheer', 'Fysico-chemische Waterbehandeling', 'Biotechnologische Waterbehandeling' en 'Bodembeheer en Slib'.

f) *North Sea Commission*

Ook in 1993 werden namens de Provincie de activiteiten van de North Sea Commission opgevolgd. Dit orgaan beoogt de ontwikkeling van de perifere regio's grenzend aan de Noordzee evenals een doeltreffend beheer van de kustgebieden en dit via interregionale samenwerking, informatie-uitwisseling en lobbying bij de Europese Commissie.

g) *Andere samenwerkingen*

De GOM-West-Vlaanderen is actief betrokken bij het beleid van de vzw Alitech, onderzoekscentrum voor Levensmiddelentechnologie, en bij de vzw Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek.

Tevens werd medewerking verleend aan de plenaire vergaderingen van het Bekkencomitee IJzer en zetelt de GOM-West-Vlaanderen in de werkgroepen 'Waterkwaliteit', 'Waterkwantiteit' en 'Ekologie' van dit bekkencomitee.

H. Grensoverschrijdende samenwerking

Interreg

Interreg, een EG-programma dat als doelstelling heeft grensoverschrijdende activiteiten te steunen teneinde de Europese eenwording te stimuleren, is in West-Vlaanderen van toepassing zowel langs de grens met Nederland als met Frankrijk.

a) *Euregio Scheldemond*

Het Interregprogramma langs de Nederlandse grens wordt uitgevoerd door de Euregio Scheldemond, een samenwerkingsverband tussen de provincies Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen. De GOM-West-Vlaanderen nam het initiatief tot of was betrokken bij tal van deelprojecten die in het kader van dit programma in 1993 werden uitgevoerd.

Grensoverschrijdende toeleveringsactiviteiten (project A4)

Dit project heeft als doel de toelevering over de grens heen te stimuleren. Het werd uitgevoerd door de GOM-West-Vlaanderen samen met de GOM Oost-Vlaanderen en de Kamers van Koophandel en Fabrieken van Noord- en Mid- en Zeeland en van Zeewsch-Vlaanderen. Naast een inventarisatie van de

toeleveringsmogelijkheden in de regio bestond het project vooral uit de organisatie van de Grensoverschrijdende Kontakttag Toelevering. Deze ging door op 28 januari 1993 te Sas van Gent en omvatte naast de eigenlijke kontakttag een symposium over de problemen van de grensoverschrijdende toelevering. Aan het initiatief namen uiteindelijk 250 bedrijven deel.

Hiervan beschikten 65 toeleveringsbedrijven over een eigen stand waar zij hun toeleveringsmogelijkheden konden tentoonstellen.

Deelproject F1

Het eerste deel van het project Technologische Manifestatie Scheldemond is beëindigd op 28 februari 1993. Te Cadzand werd op 11 februari 1993 een 'Bijeenkomst Milieutechnologie' georganiseerd. In totaal waren 80 personen van 55 bedrijven en instellingen hierop aanwezig. De bedoeling was het technologisch potentieel van de Milieumarkt beter bekend te maken en grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen op het vlak van deze technologie. In 1993 werd ook het technologieveld 'Energie' geïnventariseerd en een kontakttag wordt gepland begin 1994. In 1993 werd ook de verlenging van het project vastgelegd tot 31 oktober 1994. In deze periode zullen volgende technologievelden worden onderzocht: biotechnologie en telematica.

Deelproject F2

Het project F2 heeft tot doel de samenwerking tussen bedrijven en instellingen binnen de Euregio op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling te bevorderen.

Om dit doel te bereiken verlenen de initiatiefnemers volgende diensten aan de bedrijven:

het verstrekken van informatie over de Europese technologieprogramma's; het zoeken van een geschikte partner of partners; het helpen bij het opzetten en indienen van een onderzoeksproject.

Daarnaast organiseren de initiatiefnemers ook informatiesessies. In 1993 werden twee workshops gehouden rond het programma CRAFT (Cooperative Research Action for Technology) waarvan een specifiek gericht naar de bouwsector.

Het project F2 werd opgestart in oktober 1991 en loopt tot eind 1994.

Deelproject F5

Bedrijven die gevestigd zijn in de Euregio Scheldemond kunnen een beroep doen op een speciaal fonds dat in februari 1993 operationeel werd. Het fonds verleent financiële steun aan studieprojecten waarbij bedrijven vooral de mogelijkheden van grensoverschrijdende samenwerking laten onderzoeken.

In de loop van 1993 werden drie aanvraagdossiers goedgekeurd waarvan er twee werden ingediend door Vlaamse bedrijven en een door een Nederlands bedrijf.

Aanvragen voor steun van dit fonds kunnen nog worden ingediend tot eind 1994.

b) *Nord-Pas de Calais*

Bij de uitvoering van het Interregprogramma met de regio 'Nord-Pas de Calais' ging de aandacht van de GOM in de eerste plaats naar de oprichting van een dokumentatie- en coördinatiecel voor Noord-Frankrijk. Dit initiatief is het gevolg van een samenwerking tussen de Kamers voor Handel en Nijverheid van West-Vlaanderen, het NCMV West-Vlaanderen en de GOM-West-Vlaanderen. Deze cel kreeg als naam het Infocentrum Noord-Frankrijk en heeft drie opdrachten, namelijk het verzamelen van informatie en dokumentatie vooral ten behoeve van het bedrijfsleven, het coördineren van de diverse economisch gerichte projecten en het verlenen van hulp bij de realisatie van deze projecten. Het Infocentrum Noord-Frankrijk is gevestigd in het Bedrijvencentrum te Wevelgem.

Initiatieven in de industriële en tertiaire sektor**A. Bedrijvencentra**

In juli 1993 startten de uitbreidingswerken bij het bedrijvencentrum te Waregem. Het bedrijvencentrum, dat heel succesvol evolueert en volzet is, wordt uitgebreid met vijf produktieruimten en zeven kantoorruimten. Door deze uitbreiding wordt de tweede fase van het bedrijvencentrum gerealiseerd en wordt de optimale grootte bereikt.

Het Bedrijvencentrum Regio Kortrijk te Wevelgem bestond in 1993 tien jaar. Dit bedrijvencentrum, waarvan de oprichtingsakte verscheen in het Staatsblad van 23 juli 1983, was het eerste be-

Gist-brocades

Gist-Brocades Bio-Specialties nv
maakt deel uit van de *Bio-Specialties Divisie van Gist-Brocades bv Delft (Nederland)*.

De belangrijkste activiteit van de Brugse vestiging is de opschaling en de produktie van industriële enzymen op basis van grote schaal fermentatie voor de wasmiddelen-, zetmeel-, zuivel-, chemische-, veevoeders-, papier- & pulp- en de textielindustrie.

Gist-Brocades Bio-Specialties nv
Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11
Telefax 050/33.68.49

drijvencentrum in Vlaanderen en een pilotoprojekt voor de 28 bedrijvencentra die inmiddels operationeel geworden zijn. Het tienjarig bestaan was de aanleiding om het gebouw van het centrum op te fleuren en een duidelijkere profilering te geven. Ook werd een speciale brochure uitgegeven en een academische zitting georganiseerd waarop een aantal eminente getuigen die bij de groei van het bedrijvencentrum betrokken waren, het woord voerden.

Op 28 september 1993 werd door het Bedrijvencentrum Regio Westhoek te Veurne een startersavond georganiseerd met als thema: 'Je eigen bedrijf starten: concrete ervaringen'. Een panelgesprek met onlangs gestarte bedrijven behandelde de problematiek van een bedrijf beginnen en de hulp die een bedrijvencentrum daarbij kan bieden.

Op 31 december 1993 waren 80 bedrijven gehuisvest in de Westvlaamse bedrijvencentra. Daarvan waren 68 bedrijven van binnenlandse en 12 van buitenlandse oorsprong. De globale tewerkstelling bij deze 80 bedrijven bedroeg 255 personen. Reeds 130 bedrijven hebben deze bedrijvencentra verlaten en de

tewerkstelling in deze bedrijven liep op tot meer dan 720 personen.

In het totaal hebben reeds 210 bedrijven van het begeleidingsinstrument bedrijvencentrum gebruik gemaakt en de totale rechtstreekse tewerkstellingskreatie, inbegrepen de staf van de bedrijvencentra bedraagt ongeveer 1.000 personen. De gemiddelde bezettingsgraad van de bedrijvencentra in 1993 bedroeg 90% voor de kantoorruimten en 95% voor de produktieruimten en de verblijfsperiode per bedrijf 24 maanden.

Bij de financiering van de centra werd 72 miljoen fr. aangebracht door de industriële sektor, 46 miljoen fr. door de financiële sektor en 30 miljoen fr. door de overheid.

Het concept bedrijvencentrum wordt ook uitgedragen.

In het kader van het Vlaams-Tsjechisch samenwerkingsprogramma wordt door de GOM-West-Vlaanderen de oprichting gepland van een bedrijvencentrum in Litvinov, Tsjechië. Het projekt wordt gepland in samenwerking met de Vlaamse Administratie Economie en wordt gefinancierd door het OostEuropafonds van de Vlaamse Ge-

meenschap. Partners van Tsjechische kant werden het Tsjechisch Ministerie van Economische Zaken en de ontwikkelingsmaatschappij van de regio Most-Litvinov in Noord-Bohemen, een regio gekonfronteerd met rekonversieproblemen door de versnelde afbouw van de petrochemische nijverheid en van de bruinkoolontginning.

Het bedrijvencentrum heeft als functie bij de ontplooiing van jonge ondernemingen in de Tsjechische Republiek gunstige kansen te creëren door het drukken van de startkosten, meer bepaald door het ter beschikking stellen van atelier-, opslag- en kantoorruimten, gemeenschappelijke diensten en nutsvoorzieningen, alsmede professionele begeleiding.

Naast deze hoofdpdracht is het doel van het bedrijvencentrum zich te profileren als een ontmoetingscentrum voor jonge Tsjechische bedrijven in de regio; in dit opzicht zouden er regelmatig opleidings- en begeleidingscycli voor jonge en startende Tsjechische ondernemers worden georganiseerd. Tevens zou het een trefcentrum zijn voor Vlaamse bedrijven werkzaam in die streek met hun Tsjechische partners. In dit verband zullen in het bedrijvencentrum een aantal lokalen worden voorbehouden voor Vlaamse bedrijven en instellingen die hun marktpositie in Tsjechië en Oost-Europa willen uitbouwen.

Een derde opdracht bestaat erin zich als een platform aan te bieden en mee te werken aan de samenbundeling van diverse initiatieven van de streekontwikkeling. In een eerste fase wordt een haal-

baarheidsstudie over het project uitgevoerd.

B. Doorgangsgebouwen

Naast het netwerk van bedrijvencentra startte de GOM-West-Vlaanderen ook de vorming van een netwerk van doorgangsgebouwen in de provincie. Doorgangsgebouwen richten zich tot bedrijven die zich reeds in een meer gevorderde levensfase bevinden en beperken zich tot het ter beschikking stellen van moderne industriële ruimten op tijdelijke basis. Deze doorgangsgebouwen leveren niet alleen aan groeiende bedrijven een pakket voordelen, doch dragen ook bij tot een efficiënter grondgebruik op een aantal belangrijke bedrijventerreinen.

De doorgangsgebouwen van de GOM-West-Vlaanderen te Diksmuide, Ieper en Poperinge kenden een gunstige bezettingsgraad. Te Diksmuide, waar één complex wordt gevormd met het gebouw van de stad, zijn drie bedrijven gevestigd en zijn geen ruimten meer beschikbaar.

Te Poperinge waar eveneens samen met de stad wordt opgetreden zijn eveneens drie bedrijven gevestigd en is nog een vierde van de ruimte beschikbaar.

Te Ieper zijn drie bedrijven gevestigd en is nog een vijfde van de ruimte beschikbaar.

In 1994 wordt uiteindelijk de start verwacht van de bouwwerken van het doorgangsgebouw te Oostende dat een onderdeel uitmaakt van het Impulsprogramma voor de regio Oostende.

De lange termijnplanning van de GOM-West-Vlaanderen voorziet een uitbreiding van het netwerk van doorgangsgebouwen over de provincie en daarvoor zal van interessante opportuniteiten gebruik worden gemaakt.

Het beschikbaar komen van de gebouwen van de OMC-groep aan de Palthoekeweg te Brugge biedt een goede gelegenheid om ook in deze regio aan de oprichting van een doorgangsgebouwencomplex te werken. In samenwerking met de stad Brugge en de WIER wordt een initiatief voorbereid.

De lange termijnplanning van het Bedrijvencentrum te Wevelgem voorziet de oprichting van een doorgangsgebouw aansluitend bij het bedrijvencentrum en gericht naar de regio Kortrijk. De GOM-West-Vlaanderen overweegt ook hierbij een stimulerende rol te spelen.

C. Transportzone Zeebrugge (TZZ)

Ook in 1993 bleef de neerwaartse trend van de gehele economie en in 't bijzonder van de transportsector, voelbaar op de investeringen in de Transportzone Zeebrugge.

Met betrekking tot de verbeterde dienstverlening op de zone dient de opening te worden vermeld van een 'Formule 1'-hotel van de Franse groep Accor en van het totaal vernieuwd service- en distributiecentrum van de nv Total.

Met de nv D.D. Trans werd een overeenkomst afgesloten inzake de verwerving van 1,7 ha terrein, waarop een nieuw kantoorgebouw en dito werk-



Vormingsinstituut voor kleine en middelgrote ondernemingen

Opleiding en bijscholing voor meer dan 180 beroepen uit handel, personenverzorging, ambacht en dienstverlening.

Taalopleiding in meer dan 10 talen.

Managementopleidingen en vervolmakingsseminaria.

Centrum Brugge	Spoorwegstraat 14	-B-8200 BRUGGE	(0)50 38 35 81
Centrum Ieper	Rijselstraat 33	-B-8900 IEPER	(0)57 20 12 27
Centrum Kortrijk	Doorniksesteenweg 220	-B-8500 KORTRIJK	(0)56 20 30 96
Centrum Oostende	Gen. Jungbluthlaan 2	-B-8400 OOSTENDE	(0)59 70 67 37
Centrum Roeselare	Oostnieuwkerkesteenweg 111	-B-8800 ROESELARE	(0)57 21 05 76
Centrum Veurne	Sint-Idesbaldusstraat 2	-B-8630 VEURNE	(0)58 31 18 90
Centrale Zetel	Spoorwegstraat 14	-B-8200 BRUGGE	(0)50 38 37 53
Stichting Bedrijfsmanagement Management School	Spoorwegstraat 14	-B-8200 Brugge	(0)50 38 84 69

plaatsen worden ingeplant. De ingebruikname is voorzien voor augustus 1994.

Naar de toekomst toe blijven de perspectieven gunstig, mede rekening houdend met de uitbreidingsmogelijkheden, welke zich wellicht in de loop van 1994 zullen realiseren.

D. Beheersmaatschappij van het internationaal transportcentrum LAR (cv BITLAR)

In 1993 werd een part-time medewerker in tijdelijk verband in dienst genomen. Dit geschiedde in het raam van het project dat EG-steun verkreeg betrekking hebbend op rekonversie maatregelen als gevolg van de totstandkoming van de interne markt (activiteiten in de douanesektor).

In 1993 werd ook beslist tot de oprichting van een dagelijks bestuur, belast met het voorbereiden en uitvoeren van de beslissingen van de Raad van Bestuur en het intensiveren van de contacten met de vennotenbedrijven.

Diverse initiatieven werden genomen met het oog op een adequate dienstverlening aan de leden-vennoten (onthaalinfrastructuur, parkeerterreinen en andere).

E. Flanders Vegetables Export cv (FVE)

Voor de cv Flanders Vegetables Export die in 1985 door de GOM-West-Vlaanderen samen met een aantal groothandelaren in groenten en fruit werd opgericht met als doel de export van verse

groenten en fruit naar Groot-Brittannië van de grond te krijgen, was 1993 een overgangsjaar. In 1993 had een reorganisatie en een herschikking van de vennoten plaats. Als gevolg hiervan was de activiteit van de vennootschap in 1993 heel beperkt.

F. Hermes nv

Deze maatschappij heeft als doel de uitbouw en de financiering van de terminals voor goederen en passagiers te Brugge en te Zeebrugge.

In de Zeebrugse achterhaven financierde Hermes nv de bouw van een containerterminal die werd verhuurd aan de firma Cast. Door de aangekondigde verhuis van Cast naar de Flanders Container Terminal in de voorhaven, zal deze terminal worden omgebouwd tot een multi-purpose terminal. In eerste instantie zullen bepaalde delen al voor de autotrafiek worden gebruikt.

G. De Hallen Kortrijk cv

In september 1993 had een buitengewone algemene vergadering plaats waarbij de doelomschrijving werd uitgebreid en een aanpassing van de statuten onder andere aan de vigerende wetgeving plaats had.

In 1993 hadden 32 evenementen plaats. Ondanks de recessie wordt verder gewerkt aan de projecten: de remodeling van de rechtervleugel en de uitbreiding van de parkeerterreinen. Met belangstelling wordt de ontplooiing van het project Hoog Kortrijk gevolgd en

de mogelijkheden daarin voor een verdere ontplooiing van de eigen activiteiten.

De vennootschap De Hallen groeit verder op basis van haar succesfactoren: haar infrastructuur, haar service en haar marketingaanpak.

Bevordering gewestelijke infrastructuur, economische bedrijvigheid, ruimtelijke ordening

A. Infrastructuur

Zoals voorgaande jaren is opnieuw blijvende aandacht besteed aan de behoeften inzake een goede interne verkeersinfrastructuur en de integratie ervan in het nationaal en internationaal verkeersnetwerk. In verband met dit laatste is te verwijzen naar de nakende voltooiing van de Kanaaltunnel bij Calais, naar de uitbouw van het SST-net (supersnelle trein) en naar de geplande Vaste Oeververbinding over/onder de Westerschelde bij Terneuzen. De evoluties werden van nabij gevolgd, onder meer via de werkzaamheden van diverse commissies en via besprekingen met de betrokken diensten. Waar nodig werden de beleidsinstanties benaderd.

Inzake wegen is vooral te verwijzen naar het advies dat de GOM-West-Vlaanderen formuleerde omtrent het ontwerp van fysisch programma voor 1994. Dit advies werd opgesteld op vraag van Vlaamse Minister T. Kelchtermans.

Algemeen betreunde de GOM-West-Vlaanderen dat aan de provincie West-



west - vlaamse elektriciteitsmaatschappij
intercommunale vereniging
Hoogstraat 37 - 8000 Brugge

tel. 050 / 33 79 51

**wij zorgen voor energie, verwarming en
ontspanning,
ook op de meest landelijke gebieden.**

ELEKTRICITEIT - AARDGAS - KABELTELEVISIE

Vlaanderen slechts 18% van het totaal ontwerpprogramma 1994 werd toegevoegd. Dit aandeel werd als te laag geëvalueerd temeer daar de voltooiing van de A18 (Veurne-Franse grens) is opgenomen in het actieprogramma van de Europese Commissie; voor dit project is 3 miljoen Ecu steun toegekend. De GOM-West-Vlaanderen stelde dat deze middelen moeten worden gevoegd bij de fondsen die de Vlaamse overheid ter beschikking stelt voor wegenwerken in West-Vlaanderen en dat derhalve het vermelde aandeel (18%) van het programma diende opgetrokken.

Verder stelde de GOM-West-Vlaanderen vast dat het ontwerp van programma 1994 de hoofdlijnen volgde van haar eerder uitgebracht advies over het rollend driejarenprogramma 1993-95; in dit advies werd door de GOM-West-Vlaanderen de hoogste prioriteit toegekend aan de afwerking van de A18 en aan de ontsluiting van de Zeebrugse haven. In haar advies omtrent het programma 1994 heeft de GOM-West-Vlaanderen andermaal gepleit voor een versnelde aanpak van en meer middelen voor de voltooiing van de autosnelweg A18 tussen Veurne en de Franse grens; de aansluitende autosnelweg op Frans grondgebied (de zogenaamde Rocade Littorale) is volledig afgewerkt en zelfs in gebruik westelijk van Ghyvelde. Ook voor de realisatie van de aansluiting van Zeebrugge op het autosnelwegennet werd gevraagd meer middelen vrij te maken.

Wat dit laatste betreft is bij diverse gelegenheden het tracé verdedigd waarover in 1992 consensus ontstaan was op een bespreking op initiatief van de GOM-West-Vlaanderen en met vertegenwoordigers van de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer, de Administratie Waterinfrastructuur en Zeewezen, de Bestendige Deputatie van de provincie West-Vlaanderen, de stad Brugge en de Maatschappij voor de Brugse Zeevaartinrichtingen. Het tracé vertrekt bij het huidig knooppunt A10/A18 te Jabbeke en verloopt langs de zuidelijke oever van het kanaal Brugge-Oostende tot bij de Brugse agglomeratie. Vandaar wordt in noordelijke richting de expresweg Brugge-Zeebrugge gebruikt tot aan de Blauwe Toren.

Vanaf deze omgeving wordt het tracé gezien langs de zuidelijke rand van het havengebied (zuidelijke havenrandweg) tot bij Westkapelle. Hier is aansluiting voorzien op de (tot autosnelweg om te

bouwen) expresweg Knokke-Antwerpen. Bij de doortocht van het zuidelijk havengebied zal worden aangesloten op de oostelijke havenrandweg. In de huidige toegang tot de haven (Baron de Maerelaan) wordt te Lissewege een tunnel voorzien.

In verband met de waterwegen is melding te maken van de Leie waarvan de doortocht van Kortrijk nog steeds een flessehals vormt tussen de reeds volledig op 1.350 ton gekalibreerde panden stroomafwaarts Kortrijk en de nagenoeg volledig gekalibreerde panden stroomopwaarts deze stad. In 1993 is door de GOM-West-Vlaanderen andermaal tussengekomen bij Vlaamse Minister T. Kelchtermans ten gunste van een spoedige aanpassing van de Leie te Kortrijk en, hieraan gekoppeld, van de aanleg van de zogenaamde westelijke ring om Kortrijk. Het gaat om de uitvoering van het protocol van december 1985 tussen het Departement van Openbare Werken en het stadsbestuur van Kortrijk en het aanvullend protocol van januari 1992 tussen de Vlaamse Regering en de stad Kortrijk. Het wegwerken van de flessehals te Kortrijk is noodzakelijk omwille van de (internationale) scheepvaart, een verkeersmodus die dient ondersteund ter ontlasting van het wegvervoer en omwille van de waterbeheersing in het Leiebekken.

Nog inzake waterwegen is te vermelden naar de activiteiten van het Studietoelichting Leie en Bijkkanalen; deze werkzaamheden werden gevolgd en ondersteund. In 1993 werd op de jaarvergadering eveneens aangedrongen op de aanpassing van de Leie te Kortrijk als onderdeel van de algehele modernisering van de as Rijsel-Gent.

Op het vlak van de spoorwegen is bij meerdere gelegenheden gewezen op de noodzaak van een goede aansluiting van West-Vlaanderen op het SST-knooppunt te Rijsel (supersnelle trein). Er wordt aangedrongen op rechtstreekse en snelle verbindingen vanaf Oostende via Brugge-Roeselare en Kortrijk naar Rijsel met een goede aansluiting op de SST aldaar. Konkreet wordt gesuggereerd om de treinen Oostende-Kortrijk en Antwerpen-Kortrijk aan elkaar te koppelen in deze laatste stad en ze als een geheel te laten doorrijden naar Rijsel.

In het raam van het Impulsprogramma regio Oostende-Blankenberge is opnieuw grote aandacht gegaan naar de realisatie van een luchtvaartgebonden bedrijventerrein te Oostende. In 1993

ondertekende de Vlaamse Regering een overeenkomst waarbij zij zich ertoe verbond een rolbaan aan te leggen die de verbinding zal vormen tussen de startbaan van het vliegveld en een zone voor luchtvaartgebonden activiteiten (omgeving Torhoutsesteenweg). De aanleg van de rolbaan werd in 1993 aanbesteed en toegewezen.

Betreffende de zeehavens ging de aandacht in 1993 vooral naar de renovatie van de Oostendse haven; deze renovatie moet van Oostende een snelle ro/ro-haven maken, vooral gericht op inter-Europese short-sea shipping. In april 1993 besliste de Vlaamse Regering over te gaan tot de uitvoering van een deelprogramma van de renovatie: de bouw van een bijkomende ro/ro-aanlegplaats in de voorhaven, met inbegrip van de kaaibevoering; de onteigeningen ten behoeve van de bouw van een sluis; de verplaatsing van de jachthaven, met inbegrip van de omlegging van de Slijkensesteenweg.

Verder verklaarde de Vlaamse Regering zich principieel akkoord over de bouw van een sluis als verbinding tussen de voor- en achterhaven. De optimale technische en economische capaciteit van deze sluis zal door middel van een studie worden bepaald en ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

B. Sociaal-economische bedrijvigheid

De tussenkomsten van de GOM-West-Vlaanderen op het vlak van de sociaal-economische bedrijvigheid zijn zeer uiteenlopend en kwamen meestal in voorgaande paragrafen reeds ter sprake.

De aksenten lagen duidelijk, wegens de belangrijke aanbreng die de GOM-West-Vlaanderen er vervulde, bij het sekretariaat en voorzitterschap van committees, bij de uitvoering van het Geïntegreerd Actieprogramma voor de Westhoek (GAP), de promotorfunctie bij de uitvoering van het Impulsprogramma voor de regio Oostende-Blankenberge, het voorzitterschap van de Subregionale Tewerkstellingscomitees (STC) te Brugge en Oostende, het voorzitterschap van de Commissie van Advies bij de RVA, de bestuursmandaten in de diverse Westvlaamse bedrijvencentra, transportzones en interkommunale verenigingen.

Naast het afsluiten van het voorbereidend werk om tot een gedeeltelijke herziening van de gewestplannen te komen voor het onderdeel regionale bedrijventerreinen en de konstante aandacht voor

de infrastructurale ontsluiting van de provincie werd door de GOM-West-Vlaanderen speciale aandacht besteed aan de rekonversie van de regio Oostende en de gevolgen van het oorspronkelijk Meerjarig Oriëntatieprogramma voor de Belgische Zeevisserij (1993-96).

De GOM-West-Vlaanderen heeft in 1993 bijzondere inspanningen gedaan voor de erkenning van de Westhoek als doelstelling 5b-gebied in het kader van de Europese Structuurfondsen 1994-99. Dit gebeurde door het opstellen van diverse nota's ter rechtvaardiging en door contacten te leggen zowel met de Vlaamse Regering als met de Europese Commissie.

De GOM-West-Vlaanderen heeft in 1993 haar inventarisatie-opdracht inzake bedrijventerreinen verdergezet. Sinds 1991 worden door de GOM-West-Vlaanderen in opdracht van het Vlaamse Gewest voor alle bedrijventerreinen in West-Vlaanderen (met een oppervlakte van 5 ha en meer) kwantitatieve en kwalitatieve terreinen bedrijfsgegevens verzameld en ingebracht in een informatiesysteem. Wat de kwantitatieve terreingegevens betreft, werd bij het opstarten van het informatiesysteem een beroep gedaan op de gegevens die de GOM-West-Vlaanderen reeds in het verleden systematisch bijhield. Daarnaast werden individuele bedrijfsgegevens (zoals oppervlakte, aard van de ak-

tiviteiten) verzameld voor alle bedrijven gevestigd op een bedrijventerrein. In 1993 werd vooral de nadruk gelegd op het halfjaarlijks aktualiseren van de reeds ingevoerde gegevens. Het informatiesysteem wordt gebruikt voor het nemen van beleidsbeslissingen ter zake.

C. Ruimtelijke ordening

In 1990 werd door de Raad van Bestuur van de GOM-West-Vlaanderen bij de bevoegde Gemeenschapsminister en bij de Vlaamse Regering een algemeen verzoek ingediend om te komen tot een gedeeltelijke herziening van de gewestplannen in West-Vlaanderen, meer bepaald voor wat betreft de regionale bedrijventerreinen.

In 1991 en 1992 werden door de GOM-West-Vlaanderen aan de bevoegde Gemeenschapsminister voorstellen bezorgd inzake bijkomende regionale bedrijventerreinen voor de gewesten Kortrijk, Roeselare-Tielt, Ieper-Poperinge, Brugge-Oostkust, Oostende-Middenkust en Veurne-Westkust. In 1993 gebeurde hetzelfde voor het laatste gewest: Diksmuide-Torhout. Belangrijk is dat voor de voorgestelde gronden wordt gepleit deze te bestemmen tot 'bedrijventerreinen van openbaar nut'; dit betekent dat zij enkel kunnen worden gerealiseerd door een overheidsinstantie.

Ondertussen werd kontinu aangevraagd opdat de wettelijke voorziene procedure (met onder meer een openbaar onderzoek) zou worden opgestart om aldus te komen tot de gedeeltelijke herziening van bedoelde gewestplannen. Deze procedure is in de loop van 1992 en 1993 gestart voor bedoelde herzieningen van de gewestplannen Kortrijk, Roeselare-Tielt en Ieper-Poperinge.

In 1993 heeft de GOM-West-Vlaanderen medewerking verleend aan de voorbereiding van het Structuurplan West-Vlaanderen. Voor het deelplan voor de kustzone (arrondissementen Brugge, Oostende en Veurne) ging het om het uitvoeren van sektorstudies en om de integratie ervan tot een voorontwerp van Structuurplan. Voor het deelplan Zone Zuidoost (arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Tielt) betreft het de analyse van bestaande toestand en knelpunten en het uitvoeren van prognoses en behoeftenbepalingen; ook werden reeds bepaalde sektorstudies aangevat. Voor het deelplan Zone Zuidwest (arrondissementen Ieper en Diksmuide) ging het om voorbereidende inventarisatiewerkzaamheden.

Mede tegen de achtergrond van het tot stand komen van het Structuurplan West-Vlaanderen werd de voorbereiding van het Structuurplan Vlaanderen van nabij gevolgd. Aldus werd met kritische belangstelling kennis genomen

Over de kortste afstand tussen een ondernemend bedrijf en zijn bank.



'n Ambitieuze bedrijf kijkt verder dan zijn markt groot is. Vandaar de vele plannen. Plannen voor nieuwe bedrijfsruimtes, meer capaciteit, nieuwe afzetregio's ... Zaken waar doorgaans veel geld mee gemoeid is.

Daarom wil een bedrijfsleider te allen tijde kunnen terugvallen op zijn bank. En dan liefst via de kortste weg. Vandaar de keuze van de ASLK voor een eigen team van bedrijfsadviseurs. Mensen met 'n all round kennis van de KMO-problematiek. Die vanuit die kennis slechts een beperkt aantal bedrijven onder hun hoede nemen. Om zó de 100% service van de ASLK te kunnen leveren.

Uw persoonlijke bedrijfsadviseur werkt zich in in de totaalproblematiek van uw bedrijf. Vanuit die betrokkenheid vertaalt hij uw plannen in degelijk advies en dito oplossingen. Zo begeleidt hij uw aanvraag voor een expansielening. Heeft hij oog voor het rendabel beleggen van kasgeld. En hij adviseert u zelfs inzake verzekeringen die de continuïteit in uw bedrijf zullen verzekeren.

'n Afspraak voor een verkennende kennismaking is zó gemaakt. Via de kortste weg. 'n Telefoonje volstaat.

ASLK

KMO-TEAM WEST-VLAANDEREN

Regio Kortrijk 056/22 75 27 - Regio Brugge 050/44 44 61



industriepark van nationaal belang met doorgangshallen

rechtstreeks aangesloten op de A 19 en het
Franse autowegennet via de A 25

Info industriegrond
Stad Poperinge
Tel. 057/33.40.81
Fax 057/33.75.81

W.I.E.R.
Tel. 050/35.64.31
Fax 050/35.68.49

Info doorgangshallen
Stad Poperinge
Tel. 057/33.40.81
Fax 057/33.75.81

G.O.M. West-Vlaanderen
Tel. 050/35.81.31
Fax 050/36.31.86

van de reeds gepubliceerde documenten.

In dezelfde lijn ligt de interesse voor de evoluties inzake de wetgeving: de wijzigingen van de huidige wet op de ruimtelijke ordening, het Duinendekreet, het op stapel staande dekreet op de ruimtelijke ordening, het ontwerp van Groene Hoofdstructuur van Vlaanderen,...

Zoals in voorgaande jaren is ook in 1993 deelgenomen aan diverse zogenaamde 'plenaire vergaderingen' als onderdeel van de goedkeuringsprocedure van Bijzondere Plannen van Aanleg (BPA's) en aan vergaderingen rond het tot stand komen van bepaalde gemeentelijke structuurplannen. De aanwezigheid van de GOM-West-Vlaanderen moet toelaten bovengemeentelijke standpunten en belangen afdoende aan bod te laten komen.

Ook is in 1993 opnieuw bij meerdere dossiers inzake vestiging of uitbreiding, onder andere van bedrijven, informatie verstrekt op het vlak van ruimtelijke ordening.

In 1993 is verder deelgenomen aan de Raad van Beheer van de Conferentie

voor Regionale Ontwikkeling van Noord-West-Europa (CRONWE). Deze instelling organiseerde in 1993 studiedagen over 'De toekomst van Noordwest-Europa'.

Samenwerking en coördinatie

A. Doorstroming

De directie en stafleden van de GOM-West-Vlaanderen maken deel uit van diverse commissies, verenigingen of organismen of zijn met raadgevende stem betrokken bij de werking ervan, met het oog op samenwerking en coördinatie op het sociaal-ekonomisch vlak. De permanente confrontatie met de dagelijkse problematiek op vele terreinen van de overheids- en de privé-sektor laat toe het studie-, conceptie- en promotiewerk in te passen in de concrete realiteit, het op een breed vlak uit te dragen en versnippering van inspanningen te vermijden en vanaf de basis de noodzakelijke coördinatie te verzekeren.

Vertegenwoordigers van de GOM-West-Vlaanderen zijn actief in de volgende verenigingen:

1. Interkommunale verenigingen

Leiedal sv, Raad van Bestuur (Kortrijk); Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonversie, lid Raad van Bestuur en Directiecomitee (Brugge); Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid, Adviseur Raad van Bestuur en Directiecomitee (Brugge); Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor Ruimtelijke Ordening, Adviseur Raad van Bestuur en Directiecomitee (Brugge).

2. Beheer en advies aan onderwijsinstellingen

Vormingsinstituut KMO, Raad van Beheer (Brugge); Postuniversitair Centrum West-Vlaanderen (PUC), Raad van Beheer en Directiecomitee (Brugge), Werkgroep Wetenschappen en Toegepaste Wetenschappen en Werkgroep Economie en Recht; Permanente Werkgroep Onderwijsvorming, STC-Brugge; Permanente Werkgroep Onderwijsvorming, STC-Oostende.

3. Organen, werkgroepen en commissies in verband met ontwikkelingswerk

FIOC (Flanders' Investment Office) (Brussel); Interregio vzw, Raad van Beheer en Technisch Komitee (Brussel); Bedrijvencentrum Regio Brugge nv, Raad van Bestuur; Bedrijvencentrum Regio Kortrijk nv, Raad van Bestuur; Bedrijvencentrum Regio Oostende nv, Raad van Bestuur; Bedrijvencentrum Regio Roeselare nv, Raad van Bestuur; Bedrijvencentrum Regio Waregem nv, Raad van Bestuur; Bedrijvencentrum Regio Westhoek nv, Raad van Bestuur; Centrum voor Begeleiding van Ondernemingen, Raad van Bestuur; APZI (Association Port of Zeebrugge Interests), Promotiecomitee Zeehavendagen (Brugge); Westvlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd, Raad van Beheer (Beernem); Flanders Vegetables Export cv, Raad van Beheer; Alitech vzw, Raad van Beheer (Gent); Provinciaal Technologisch Centrum

West-Vlaanderen vzw, Raad van Beheer (Kortrijk);
 Technologisch Instituut Kon. Vlaamse Ingenieursvereniging Biotechnologie-raad (Antwerpen);
 Studiecentrum voor Water (SVW) vzw, Raad van Beheer (Antwerpen) en de Werkgroepen 'Biotechnologie in de waterbehandeling', 'Fysisch Chemische Waterbehandeling', 'Slib en bodembeheer' en 'Waterbeheer';
 North Sea Zone Commission, Hull (UK);
 Stuurkomitee Geïntegreerd Aktieprogramma Westhoek;
 EFRO-Komitee Geïntegreerd Aktieprogramma Westhoek;
 ESF-Komitee (Europees Sociaal Fonds), Geïntegreerd Aktieprogramma Westhoek;
 Provinciale Commissie voor Grondwaterbeheer (Brugge);
 Koördinatiekomitee GIMV Vlaamse GOM's;
 LPO (Luchthaven Promotie Oostende), Raad van Beheer (Oostende);
 Provinciale Werkgroep voor Huisvesting (Brugge);
 Provinciale Welzijnscommissie (Brugge);
 Centrum voor Kwaliteitszorg West-Vlaanderen, Raad van Beheer;
 Provinciale Visserijcommissie West-Vlaanderen (Brugge);
 FLAG Flemish Aerospace Group (Ant-

werpen);
 Studiekomitee Leie en Bijkanalen (Kortrijk);
 Subregionaal Tewerkstellingskomitee Brugge;
 Subregionaal Tewerkstellingskomitee Oostende;
 Conferentie voor Regionale Ontwikkeling in Noord-West-Europa (Brugge), Raad van Bestuur;
 Organizatiekomitee 'Forum for Applied Biotechnology';
 Werkgroep Euregio Scheldemond (Middelburg, Gent, Brugge);
 Werkgroep en Stuurgroep Interreg West-Vlaanderen/Nord-Pas de Calais (Brugge, Rijsel);
 Grensoverschrijdende Permanente Conferentie van Interkommunales (Kortrijk);
 Streekcommissie Impulsprogramma Oostende-Blankenberge;
 Charter 99, Zuid-Westvlaamse economische samenwerking (Kortrijk), Adviseur Raad van Bestuur; Adviesraad omgeving; Evaluatiecommissie Milieuverklaring;
 Eurosymb vzw, certificatie instelling (Kortrijk), Raad van Bestuur;
 Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling, Commissie van Advies (Brugge);
 Riso (Regionaal Instituut voor de samenlevingsopbouw) (Diksmuide), Algemene Vergadering;
 IWT (Vlaams Instituut voor de bevoor-

dering van het wetenschappelijk technologisch onderzoek in de industrie), KMO-werkgroep;
 ACTE (Association des Collectivités Textiles Européennes), waarnemer, Guimaraes, Portugal;
 European Council for Small Business; Stuurgroep IGA-project (Intensieve Grensoverschrijdende Activiteiten);
 Koördinatiecommissie Arbeidsmarkt Euregio Scheldemond;
 Westvlaamse overleggroep van EURES (Kortrijk);
 Studiesyndikaat Seafarming (Brugge).

4. Commissies in verband met leefmilieu

Werkgroep Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu, Provinciale Landbouwkamer (Roeselare);
 Nationale Erkenningscommissie Verwerkers en Verwerkers van Toxische Afvalstoffen, Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid (Brussel);
 Koördinatiegroep Milieubeheer Energik (Antwerpen);
 Adviesraad Ifest (International Trade Fair for Environmental & Safety Technologies) (Gent);
 Werkgroep Milieu 'Internationale Scheldefakulteit' (Vlissingen);
 Bekkenkomitee De IJzer;
 Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek, Raad van Beheer (Oostende).

Nieuwe naam. Nieuwe voordelen.



BANKIEREN MET ENTHOUSIASME

POLYVALENTE bedrijfs- en kantoorruimten te huur Diksmuide - Ieper - Poperinge - Veurne



**optimaal gelegen
bedrijfsvriendelijk milieu**

**voor meer inlichtingen,
kontakteer :**

GOM
WEST-VLAANDEREN

**Baron Ruzettelaan 33,
8310 Assebroek-Brugge
tel. 050 / 35 81 31
fax 050 / 36 31 86**

5. Kommissies in verband met toerisme

Vlaams Kommissariaat-Generaal voor Toerisme, Raad van Bestuur; Advieskommissie Toeristische Publiciteit en Public Relations, Westtoerisme; Adviesraad voor Toerisme, stad Brugge; Provinciale Werkgroep 'Recreatie en Toerisme'; Koördinatiegroep 'Recreatie en Toerisme' van Euregio Scheldemond.

6. Kommissies in verband met informatie

Redaktieraad van 'West-Vlaanderen Werkt' (Brugge); Redaktieraad van 'Toeleveren Vandaag' van de Vlaamse GOM's; Redaktieraad van 'Zeebrugge News' (Brugge); Redaktieraad van 'Flanders' Business Newsletter' (Vlaamse GOM's, FIOC, Vlaamse Regering).

7. Kommissies in verband met ruimtelijke ordening, transport, energie

Raad van Advies De Lijn, West-Vlaanderen (Oostende);

Advieskommissie Structuurplan Kustzone (Brugge); Advieskommissie Structuurplan Zuid-Oost (Brugge); Werkgroep Toeristisch Herstel van de Oostkust (Brussel); Advieskomitee Toeristisch Rekreatiepark Raversijde (Brugge); Transportzone Zeebrugge nv, Raad van Bestuur; Provinciale Wegvergunningskommissie Hoogspanningsleidingen (Brugge); Controlekomitee voor de Elektriciteit en het Gas; Stuurgroep Verkeer en Vervoer West-Vlaanderen (Brugge); Overlegorgaan Luchthaven Oostende; Werkgroep Infrastructuur West-Vlaanderen Dpartement du Nord; Stuurgroep Warmte kracht koppeling (Brussel); Vlaamse Thermie Koördinatie (Brussel); Werkgroep Nieuwe Zeesluis Haven Oostende; Werkgroep havenbeheer, Oostende; Bijzondere Verkeerskommissie Zeebrugge (Brugge); Begeleidingskommissie Structuurplan Wielsbeke; Stuurgroep Gemeenschappelijk Alge-

meen Plan van Aanleg voor de gemeenten van het arrondissement Kortrijk (GAPAK).

8. Vaste medewerking aan wetenschappelijke instellingen

Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek (IZWO), Raad van Beheer (Brugge); International Association on Water Pollution Research (IAWPRC) Belgisch Nationaal Komitee, Algemene Vergadering (Brussel).

B. Samenwerking met de andere Vlaamse GOM's

Er is een regelmatig overleg tussen de Directeurs-Generaal van de vijf GOM's van het Vlaamse Gewest. Initiatieven en problemen van gemeenschappelijke aard worden in de schoot van dit informatief overleg besproken, teneinde onder meer te komen tot gemeenschappelijke standpunten in de onderscheiden beheersorganismen. Hierdoor ontstaat ook de noodzakelijke koördinatie in het raam van gezamenlijke initiatieven.

Externe relaties en dokumentatie

A. Algemeen

De Algemene Informatievergadering van de GOM-West-Vlaanderen had plaats te Brugge op 17 mei 1993, onder voorzitterschap van prof. dr. O. Vanneste, Gouverneur van West-Vlaanderen.

Prof. dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal, gaf een gedetailleerd verslag over de sociaal-ekonomische toestand in West-Vlaanderen. In zijn toespraak onderstreepte de heer N. Vanhove de nood aan bijkomende bedrijventerreinen in de provincie als basis voor een gezonde ekonomie.

Gast spreker en Vlaamse Minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, de heer T. Kelchtermans bevestigde in zijn toespraak over 'het ruimtelijk Structuurplan en de ontwikkeling van West-Vlaanderen' de stelling van de heer N. Vanhove inzake bedrijventerreinen in West-Vlaanderen. Toch stelde de Vlaamse Minister dat de uitbreiding van individuele terreinen met grote omzichtigheid moet worden benaderd. Tevens beklemtoonde de Vlaamse Minister het belang van een breed maatschappelijk draagvlak voor structuurplanning.

De heer W. Vens, Voorzitter van de GOM-West-Vlaanderen, drong in zijn slottoespraak aan op een snelle afhandeling van de herziening van de gewestplannen.

Tevens pleitte de Voorzitter voor een sterke betrokkenheid van de GOM's en de Provincies bij de ontwikkeling van streekplanning.

Het volledig ekonomisch verslag over West-Vlaanderen werd, samen met het Jaarverslag GOM-West-Vlaanderen, gepubliceerd in het tweede nummer 1993 van 'West-Vlaanderen Werkt'.

Daarnaast werden er 28 persnota's verspreid.

Deze persnota's bieden een overzicht van de voornaamst activiteiten van de GOM-West-Vlaanderen in 1993 waaronder de inspanningen van de GOM-West-Vlaanderen voor de erkenning van de Westhoek als doelstelling 5b-gebied. Hiertoe werd door de GOM-West-Vlaanderen een zeer gedocumenteerd dossier voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Voor de uitbouw van de ekonomische infrastructuur werden door de GOM-West-Vlaanderen voorstellen tot gedeeltelijke herziening van de gewestplannen

(facet bedrijventerreinen) geformuleerd.

Deze voorstellen werden allen ingediend bij de Vlaamse Regering.

De studie van de GOM-West-Vlaanderen inzake het Meerjarig Oriëntatieprogramma (MOP) voor de Belgische Zeevisserij (1993-96) droeg bij tot de herziening van het MOP door de Europese Commissie.

Naar het bedrijfsleven toe ondernam de GOM-West-Vlaanderen specifieke akties zoals het inrichten van groepsstands, promotie van internationale bedrijfskontaktdagen, infodagen aangaande milieu, biotechnologie, subsidies voor bedrijven en dergelijke.

Bij deze akties sloten de initiatieven van de GOM-West-Vlaanderen aan inzake Technisch Management Ondersteuning (TMO) en Export Management Ondersteuning (EMO).

Een promotionele missie van de Vlaamse GOM's bevestigde de belangstelling voor Vlaanderen bij het bedrijfsleven in de USA.

Om de 'Japan-pool' in West-Vlaanderen verder uit te bouwen werd door de GOM-West-Vlaanderen een Japanner in dienst genomen als investeringsprospektor.

Inzake infrastructuur heeft de GOM-West-Vlaanderen bij Vlaamse Minister T. Kelchtermans aangedrongen op een verhoging van de kredieten voor de modernisering van de Leie in de doortocht te Kortrijk.

De rolbaan op de luchtvaartgebonden aktiviteitenzone te Oostende werd gefinancierd door de GOM-West-Vlaanderen die hiervoor de nodige middelen uit het Impulsprogramma voor de regio Oostende-Blankenberge kreeg toegewezen.

Tenslotte waren er de grensoverschrijdende initiatieven waaraan de GOM-West-Vlaanderen meewerkte in het kader van Interreg en de Euregio's.

Naast de verspreiding van de persberichten werden door de diverse medewerkers in totaal 53 voordrachten gegeven voor zeer diverse verenigingen en op sterk verspreide plaatsen. Daarnaast waren er nog regelmatig perskontakten en interviews op radio en televisie.

De GOM-West-Vlaanderen beschikt over een druk bezocht dokumentatiecentrum. Dit centrum telt 12.492 boeken en 2.454 gerepertorieerde artikels van een meer blijvende waarde.

B. Flanders Business Newsletter

Per jaar publiceren de vijf Vlaamse GOM's viermaal een gezamenlijk Kontaktblad, bestemd voor buitenlandse bedrijfsleiders en overheidsinstellingen. De verspreiding gebeurt telkens op 10.000 exemplaren. In februari werd in nummer 37 uitgebreid aandacht besteed aan de havenontwikkelingen op de Antwerpse linkeroever. Het in mei verschenen nummer 38 behandelde de zakelijke telekommunikatiemarkt in Vlaanderen. Het nummer 39 van augustus stelde de Vlaamse sektor van de chocolade- en suikergoedproduktie in het licht. De novembereditie (nummer 40) tenslotte was gewijd aan de kritische belichting van het Belgische belastingstelsel.

C. Voordrachten

In 1993 werden door de medewerkers van de GOM-West-Vlaanderen 53 voordrachten gegeven.

Dr. ec. N. Vanhove sprak te Antwerpen (2x), Roeselare, Oostende, Brugge (3x), Poperinge, Diksmuide, Kortrijk en te Baillieu.

Dr. ec. J. Theys sprak te Tiel (2x), Bredene, Brugge en Kortrijk.

Dr. iur. J. Callens sprak te Brugge (2x), De Haan, De Panne, Diksmuide, Hooglede, Kortrijk (2x), Menen, Oostende (2x), Roeselare, Torhout, Veurne en Waregem.

De heer R. De Keyser sprak te La Grande Motte en te Orlando.

De heer J. Hemschoote sprak te Brugge, De Panne, Middelkerke en Roeselare.

De heer P. Tavernier sprak te Gent.

De heer P. Norro sprak te Heist-opden-Berg, Kortrijk (2x) en Leuven.

De heer A. De Raes sprak te Blankenberge, Oostende (2x) en Stene.

Mevrouw V. Demets sprak te Kortrijk.

De heer K. Astaes sprak te Aartrijke (2x) en te Kortrijk (4x).

Tevens werden er interviews gegeven aan diverse dagen weekbladen en aan radio en televisie.

Milieuproblemen?

- Vergunningsaanvragen
- Wetgeving
- Integratie van milieuzorg
- Steunmaatregelen voor onderzoek of voor milieuinvesteringen

Voor advies, informatie of begeleiding bij de dossiersamenstelling, contacteer:

Milieucel van de GOM-West-Vlaanderen

Rationeler energieverbruik?

- Voorlichting over REG
- Energiebesparingsmogelijkheden
- Steunmaatregelen voor onderzoek of REG-investeringen

Voor advies, informatie of begeleiding bij dossiersamenstelling, contacteer:

Energiecel van de GOM-West-Vlaanderen

KMO-begeleider en Wegwijzer:

GOM-West-Vlaanderen
Baron Ruzettelaan 33
8310 Assebroek-Brugge
Tel. 050/35.81.31
Fax 050/36.31.86

ORGANIZATORISCHE UITBOUW EN ADMINISTRATIE

De Raad van Bestuur van de GOM-West-Vlaanderen telt, in toepassing van het dekreet van 12 juli 1990, 24 leden. Deze leden werden benoemd door de Vlaamse Executieve op voordracht van de Bestendige Deputatie wat de vertegenwoordiging van provincie, gemeenten en interkommunales betreft en van de werkgevers-, landbouw-, middenstands- en werknemersorganisaties wat de vertegenwoordiging van deze organisaties betreft.

Raad van bestuur

De Raad van Bestuur bestaat uit 24 leden en is als volgt samengesteld:

Publiekrechtelijke sektor

Namens de provincie:
Amery Pieter, Veurne
Defreyne Gerrit, Kortemark
Fonteyne Jan, Waregem
Kindt Gabriël, Lichtervelde
Laurent Jean-Claude, Brugge
Vens Werner, Izegem
Louwyck Guido, Wingene

Namens de gemeenten en interkommunales:
Breyne Paul, Ieper
De Langhe Marc, Brugge
Denys Daniël, Roeselare
Labens Willy, Oostende
Sansen Antoon, Kortrijk

Privaatrechtelijke sektor

Namens de werkgevers-, landbouw- en middenstandsorganisaties:
Claerhout Philippe, De Panne
Laridon Hendrik, Diksmuide
Libeer Jo, Kortrijk
Van Bossuyt Peter, Oostakker
Vanden Avenne Walter, Oostrozebeke
Vanmoerkerke Marc, Oostende

Namens de werknemersorganisaties:
Carlier Georges, Kortrijk
Delzeyne Eric, Roeselare
Deseyn Luc, Kortrijk
Vanlerberghe Daniël, Langemark
Van Poucke Eric, Sint-Kruis/Brugge
Victor Ivan, Oostende

De Raad van Bestuur benoemde:
Vens Werner tot Voorzitter
Laurent Jean-Claude tot Ondervoorzitter

Direktiekomitee

Het Direktiekomitee bestaat uit 12 leden, werd benoemd door de Raad van Bestuur en is als volgt samengesteld:

Publiekrechtelijke sektor

Namens de provincie:
Amery Pieter, Veurne
Defreyne Gerrit, Kortemark
Laurent Jean-Claude, Sint-Kruis/Brugge
Vens Werner, Izegem

Namens de gemeenten en interkommunales:
Breyne Paul, Ieper
Sansen Antoon, Kortrijk

Privaatrechtelijke sektor

Namens de werkgevers-, landbouw- en middenstandsorganisaties:
Laridon Hendrik, Diksmuide
Libeer Jo, Kortrijk
Van Bossuyt Peter, Oostakker

Namens de werknemersorganisaties:
Delzeyne Eric, Roeselare
Van Poucke Eric, Sint-Kruis/Brugge
Victor Ivan, Oostende

Vergaderingen

De diverse organismen kwamen op volgende data bijeen:

Raad van Bestuur	Direktiekomitee	Kollege van Kommissarissen
9 februari	9 februari	9 maart
6 april	9 maart	28 september
8 juni	6 april	
14 september	11 mei	
2 oktober	8 juni	
7 december	14 september	
	12 oktober	
	9 november	
	7 december	

Kollege van kommissarissen

Het Kollege van Kommissarissen werd benoemd door de Raad van Bestuur en is als volgt samengesteld:

Namens de publiekrechtelijke sektor:

Kindt Gabriël, Lichtervelde

Namens de privaatrechtelijke sektor:

Carlier Georges, Kortrijk

Als lid van het Instituut der

Bedrijfsrevisoren:

Derycke Martin, Lendeled

Kommissaris van de Vlaamse Executieve

Van den Stockt Werner, Denderleeuw

SUBSIDIERENDE BEDRIJVEN

Begroting

In zitting van de Raad van Bestuur van 7 december 1993 werd de inkomsten- en uitgavenbegroting voor 1994 goedgekeurd.

Administratie

Direkteur-Generaal:

prof. dr. ec. N. Vanhove

Adjunkt-Direkteur-Generaal:

dr. ec. J. Theys

Direktiesekretaresse:

mevrouw V. Van Pottelberghe

Afdeling Economische Studies:

dr. ec. J. Theys

Afdeling Bedrijfsontwikkeling:

dr. iuris J. Callens

Afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu:

lic. J. Hemschoote

Afdeling Toeristische Promotie:

prof. dr. ec. N. Vanhove

15.000 fr.	Bank van Roeselare en West-Vlaanderen nv, Roeselare Kredietbank nv
10.000 fr.	Bank Brussel Lambert nv BN Bombardier Eurorail nv, Brugge Dumo Plastics nv, Roeselare Electrabel nv, Gent Paribas Bank België nv, Brussel Slachtgroep Leieland bvba, Zwevegem
5.000 fr.	Concordia nv, Waregem Gist-Brocades Bio-specialties nv, Brugge Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen nv, Brugge Westvlaamsch Beroepskrediet sv, Brugge
3.000 fr.	Westimex Belgium nv, Veurne
2.000 fr.	Bekaert Textiles nv, Waregem Groeninghe Drukkerij, Kortrijk Inrichtingen H. De Clercq-De Maesschalck nv, Brugge Trust nv, Brugge Vandemoortele Coordination Center nv, Kortrijk Versele-Laga nv, Roeselare Westvlaamse Betonwerkerij nv, Brugge
1.000 fr.	Callens Textielfabriek nv, Kortrijk Subsidia cv R & D, Brugge

Evolutie van de bezoldigde tewerkstelling

30 juni 1983

30 juni 1992

(Bron RSZ)

Arrondissement	Totale bezoldigde tewerkstelling			
	1983	1992	Index 1983-92	Rangorde
Maaseik	37.636	52.479	139,4	1
Tielt	19.551	26.239	134,2	2
Halle-Vilvoorde	120.932	158.392	131,0	3
Virton	7.461	9.502	127,4	4
Aarlen	12.121	15.392	127,0	5
Eeklo	13.588	17.252	127,0	6
Diksmuide	7.708	9.764	126,7	7
Bastenaken	6.553	8.275	125,3	8
Turnhout	91.856	115.439	125,7	9
Ieper	21.183	26.502	125,1	10
Leuven	88.283	110.393	125,0	11
Veurne	12.021	14.982	124,6	12
Nijvel	61.400	75.729	123,3	13
Neufchâteau	10.474	12.906	123,2	14
St.-Niklaas	47.013	57.821	123,0	15
Oudenaarde	25.775	31.402	121,8	16
Borgworm	8.461	10.239	121,0	17
Kortrijk	82.394	99.409	120,7	18
Tongeren	28.716	34.440	119,9	19
Marche-en-Famenne	9.757	11.653	119,4	20
Mechelen	70.480	83.923	119,1	21
Dendermonde	34.618	41.119	118,8	22
Roeselare	39.881	47.026	117,9	23
Aalst	49.636	57.301	115,4	24
Hasselt	114.723	132.110	115,2	25
Verviers	62.392	71.583	114,7	26
Hoei	17.953	20.593	114,7	27
Namen	64.745	74.137	114,5	28
Gent	148.292	168.914	113,9	29
Brugge	75.466	85.584	113,4	30
Oostende	31.462	35.399	112,5	31
Dinant	17.265	19.389	112,3	32
Moeskroen	18.258	20.026	109,7	33
Aat	13.240	14.470	109,3	34
Doornik	34.420	37.533	109,0	35
Antwerpen	326.145	353.968	108,5	36
Thuin	20.784	22.478	108,2	37
Brussel-Hoofdstad	549.796	571.130	103,9	38
Bergen	57.900	59.804	103,3	39
Zinnik	37.836	38.932	102,9	40
Philippeville	10.139	10.326	101,8	41
Charleroi	120.527	117.041	97,1	42
Luik	187.299	177.925	95,0	43
<i>Provincie</i>				
Vlaams Brabant	209.215	268.785	128,5	1
Luxemburg	46.366	57.728	124,5	2
Waals Brabant	61.400	75.729	123,3	3
Limburg	181.075	219.029	121,0	4
West-Vlaanderen	289.666	344.905	119,1	5
Oost-Vlaanderen	318.922	373.809	117,2	6
Antwerpen	488.481	553.330	113,3	7
Namen	92.149	103.852	112,7	8
Henegouwen	302.965	310.284	102,4	9
Luik	276.105	280.340	101,5	10
Vlaams Gewest	1.487.359	1.759.858	118,3	
Waals Gewest	778.985	827.933	106,3	
Brussel-Hoofdstad	549.796	571.130	103,9	
Het Rijk	2.816.140	3.158.921	112,2	

Sinds oktober 1987 uitgebreid tot de werknemers die gewoonlijk niet langer dan twee uur per dag presteren. Overgang van TWW naar GESCO.

Bezoldigden in de industrie

Arrondissement			Index	
	1983	1992	1983-92	Rangorde
Aarlen	1.689	2.364	140,0	1
Virton	1.622	2.251	138,8	2
Veurne	1.947	2.594	133,2	3
Tielt	10.535	13.642	129,5	4
Bastenaken	491	628	127,9	5
Eeklo	4.377	5.159	117,9	6
Maaseik	15.462	18.160	117,4	7
Marche-en-Famenne	1.149	1.304	113,5	8
Oudenaarde	12.492	13.867	111,0	9
Ieper	7.604	8.310	109,3	10
Neufchâteau	1.447	1.520	105,0	11
Turnhout	41.593	42.550	102,3	12
Kortrijk	38.762	39.471	101,8	13
Roeselare	18.771	18.727	99,8	14
Dendermonde	14.713	14.647	99,6	15
Halle-Vilvoorde	38.462	38.210	99,3	16
Verviers	18.112	17.971	99,2	17
Oostende	4.355	4.272	98,1	18
Diksmuide	2.573	2.518	97,9	19
Mechelen	28.666	27.468	95,8	20
Gent	49.289	46.674	94,7	21
Hoei	4.925	4.637	94,2	22
Leuven	19.740	18.454	93,5	23
Nijvel	16.817	15.636	93,0	24
Aalst	19.160	17.768	92,7	25
St.-Niklaas	19.535	18.000	92,1	26
Brugge	21.478	19.155	89,2	27
Tongeren	9.405	8.358	88,9	28
Moeskroen	7.563	6.719	88,8	29
Antwerpen	100.687	88.900	88,3	30
Namen	14.448	12.339	85,4	31
Hasselt	50.720	43.287	85,3	32
Dinant	2.031	1.723	84,8	33
Doornik	9.574	8.011	83,7	34
Borgworm	1.943	1.548	79,7	35
Zinnik	12.432	9.718	78,2	36
Brussel-Hoofdstad	76.752	59.596	77,6	37
Aat	3.500	2.652	75,8	38
Bergen	13.636	10.299	75,5	39
Thuin	5.387	3.979	73,9	40
Charleroi	45.452	31.439	69,2	41
Luik	60.264	38.822	64,4	42
Philippeville	2.619	1.459	55,7	43

Provincie

Luxemburg	6.398	8.067	126,1	1
West-Vlaanderen	106.025	108.689	102,5	2
Vlaams Brabant	58.202	56.664	97,4	3
Oost-Vlaanderen	119.566	116.115	97,1	4
Waals Brabant	16.817	15.636	93,0	5
Antwerpen	170.946	158.918	93,0	6
Limburg	75.587	69.805	92,4	7
Namen	19.098	15.521	81,3	8
Henegouwen	97.544	72.817	74,7	9
Luik	85.244	62.978	73,9	10

Vlaams Gewest	530.326	510.191	96,2	
Waals Gewest	225.101	175.019	77,8	
Brussel-Hoofdstad	76.752	59.596	77,6	

Het Rijk	832.179	744.806	89,5	
----------	---------	---------	------	--

Bezoldigden in de tertiaire sektor

Arrondissement			Index	
	1983	1992	1983-92	Rangorde
Maaseik	18.510	29.007	156,7	1
Halle-Vilvoorde	75.607	111.393	147,3	2
St.-Niklaas	23.581	34.534	146,4	3
Turnhout	42.507	62.130	146,2	4
Tielt	6.850	9.932	145,0	5
Diksmuide	4.120	5.883	142,8	6
Ieper	11.059	15.549	140,6	7
Kortrijk	37.876	52.984	139,9	8
Hasselt	56.755	79.049	139,3	9
Roeselare	17.732	24.645	139,0	10
Tongeren	15.914	22.021	138,4	11
Nijvel	39.802	55.032	138,3	12
Mechelen	36.792	50.526	137,3	13
Dendermonde	16.121	22.084	137,0	14
Borgworm	5.596	7.646	136,6	15
Neufchâteau	7.390	10.085	136,5	16
Eeklo	7.737	10.514	135,9	17
Leuven	63.785	86.060	134,9	18
Oudenaarde	10.893	14.640	134,4	19
Bastenaken	4.949	6.610	133,6	20
Aalst	26.832	35.740	133,2	21
Hoei	10.848	14.117	130,1	22
Brugge	47.504	60.775	127,9	23
Virton	4.929	6.269	127,2	24
Aarlen	9.775	12.395	126,8	25
Moeskroen	9.542	12.071	126,5	26
Namen	45.093	56.884	126,1	27
Verviers	38.370	47.658	124,2	28
Gent	89.677	110.612	123,3	29
Veurne	9.131	11.238	123,1	30
Thuin	13.074	15.997	122,4	31
Doornik	22.565	27.345	121,2	32
Philippeville	6.820	8.206	120,3	33
Marche-en-Famenne	7.453	8.952	120,1	34
Aat	8.512	10.216	120,0	35
Dinant	13.659	16.165	118,3	36
Antwerpen	208.270	244.494	117,4	37
Zinnik	23.049	26.778	116,2	38
Oostende	24.905	28.677	115,1	39
Charleroi	67.809	77.694	114,6	40
Bergen	40.594	45.862	113,0	41
Luik	116.726	128.400	110,0	42
Brussel-Hoofdstad	453.065	489.874	108,1	43

Provincie

Limburg	91.179	130.077	142,7	1
Vlaams Brabant	139.392	197.453	141,7	2
Waals Brabant	39.802	55.032	138,3	3
West-Vlaanderen	159.177	209.683	131,7	4
Oost-Vlaanderen	174.841	228.124	130,5	5
Luxemburg	34.496	44.311	128,5	6
Antwerpen	287.569	357.150	124,2	7
Namen	65.572	81.255	123,9	8
Henegouwen	185.145	215.963	116,6	9
Luik	171.540	197.821	115,3	10

Vlaams Gewest	852.158	1.122.487	131,7	
Waals Gewest	496.555	594.382	119,7	
Brussel-Hoofdstad	453.065	489.874	108,1	

Het Rijk	1.801.778	2.206.743	122,5	
----------	-----------	-----------	-------	--